

Saulėta, dieną 10°, naktį 0.
Saulė teka 8:17, leidžiasi 5:40.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1738 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6106
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Sausio-January 12 d., 1974 m.

Kaina 15c

10

RAGINA SUREGULIUOTI NAFTOS PRAMONE

PO 10 METŲ NUO PASKELBIMO, KAD CIGARETĖS YRA KŪNUI ŽALINGOS

PHILADELPHIA. — Vakar Amerikos gydytojų atstovai, vėžio ir širdies draugijų vadai buvo susirinkę Philadelphijoje Kongreso salėje ir paskelbė "Nerūkančių Teisių įstatymą". Šią savaitę suėjo lygiai 10 metų nuo tos dienos, kai Amerikos vyriausias gydytojas — Surgeon General — paskelbė, jog cigarečių rūkymas kenkia sveikatai. Per tuos 10 metų ant cigarečių pakelių buvo įrašyti įspėjimai rūkantiems. Buvo uždrausta garsinti cigaretes televizijoje. Apie 10 milijonų amerikiečių metė rūkyti, tačiau šandien rūkančių skaičius yra 52 milijonai, kada prieš 10 metų jų buvo 50 mil.

Viešosios sveikatos pareigūnai teigia, kad, jei nebūtų paskelbti įspėjimai, rūkančių skaičius šiandien siektų 75 mil. Vyriausybės pastangos pakeitė ir pačias cigaretes. Smalų ir nikotino kiekis cigaretėse sumažėjo 82%, be to ir rūkan tieji sunaudoja 18% mažiau cigarečių.

Buęs surgeon general dr. Luther Terry pareiškė nepasitenkinimą, kad nežinotų įspėjimų, jaunų žmonių tarpe rūkančiųjų skaičius nemažėja. Padidėjo nuosimtis jaunų rūkančiųjų merginų. Šiandien rūkymo priešininkai didelį dėmesį skiria nerūkančiųjų teisių apsaugojimui, įrodinėjama, kad nerūkantieji turi teisę į švarų, neužterštą orą. Ta teisė yra svarbesnė ir stipresnė už teisę rūkyti. Siūloma uždrausti rūkymą viešose vietose.

Lėktuvuose bendrovės turi parūpinti vietas nerūkantiems, jei rūkančiųjų dūmai juos erzina. Traukiniuose uždraudžiama rūkyti. Kariuomenėje rūkoriai atskiriami nuo nerūkančių ir karo lauko daviniję nebeuodama cigarečių. Vis daugiau restoranų atskiria rūkančius nuo nerūkančių. Arizonos valstija daugelyje viešųjų vietų uždraudė rūkyti, panašūs įstatymai svarstomi ir kitose valstijose.

Visos šios pastangos atkreipė visuomenės dėmesį į cigaretes. Manoma, kad nerūkantieji gali daugiau padėti mažinant rūkančiųjų skaičių, negu įspėjimai ir medicinos statistikos.

Sveikatos apsauga privertė 29 milijonus amerikiečių mesti rūkyti. Medicinos studijos ne tik Amerikoje, bet Japonijoje ir Britanijoje aiškiai nustatė ryšį tarp širdies ir plaučių ligų bei cigarečių. Vis dėl to, apie 75% amerikiečių, kurie rūko, sako, kad jie puikiai supranta, kad rūkyti nesveika, bet...

Smerkia prekybą su komunistais

NEW YORKAS. — New York Times įsidėjo Alice Mangan laisvą, kuriame ji sveikina laikraštį už Solženicino naujausios knygos "Gulago archipelago" ištraukų išspausdinimą laikraščio skiltyse. Ji tačiau pasmerkia laikraščio liniją ryšium su santykiu su sovietais gerinimu.

"Atodėkis su tais žmogžudžiais yra didelė klaida. Prezidento Nixono kelionės į Kiniją ir Sovietų Sąjungą ir prekybos plėtimas yra didesni nusikaltimai už Watergate. Prekiavimas su komunistais, kurie niekad nepakeitė savo planų valdyti visą pasaulį, yra aukščiausias kvailumo laipsnis. Mes jiems duodame įrankius, kuriais jie mus nori užkasti. Pinigai mums svarbesni už principus. Mes nepaliekamė jų žmonėms jokių vilčių, kad tikronąją bus galima nuversti. Mes nieko nepasimokome iš istorijos."

IS VISO PASAULIO

BONA. — V. Vokietija atšaukė draudimą važinėti sekmadieniais. Po keturių sekmadienių uždraudimo vyriausybė priėjo išvados, kad gazolino krizė nebus tokia didelė ir arabų boikotas greit pasibaigs. Vokietijoje įvesta 62 mylių per val. greičio riba bus toliau palikta. Vokietijos bedarbių skaičius padidėjo iš 332,000 iki 450,000.

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas atidengė, kad Amerikos-Panamos derybėse dėl Panamos kanalo, Amerika sutiko su tokia sutartimi, kurioje pripažįstama, kad kanalas priklauso Panamai ir ji yra vienintelė suverenė 530 kvadratinį mylių kanalo zonoje.

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų sekretorius Waldheimas paskelbė, kad švedijos generolas Bendt Liljestränd bus JT paliaubų priežiūros organizacijos štabo viršininkas nuo balandžio 1 d. Šias pareigas eina suomių gen. Ensis Silasvuo.

PALM DESERT. — Prezidentas Nixonas ruošia savo kalbą apie padėtį Amerikoje — State of the Union — kalbą. Jis apsisisto Walterio Annenbergo, JAV ambasadoriaus Londone, dvare.

TEL AVIVAS. — Vienas Izraelio kareivis žuvo, kiti penki sužeisti susišaudyme prie Suez kanalo.

● Fordo bendrovė vienai saivaiti uždaro savo fabriką Mahwah, N. J., paleisdama 3,400 darbininkų.

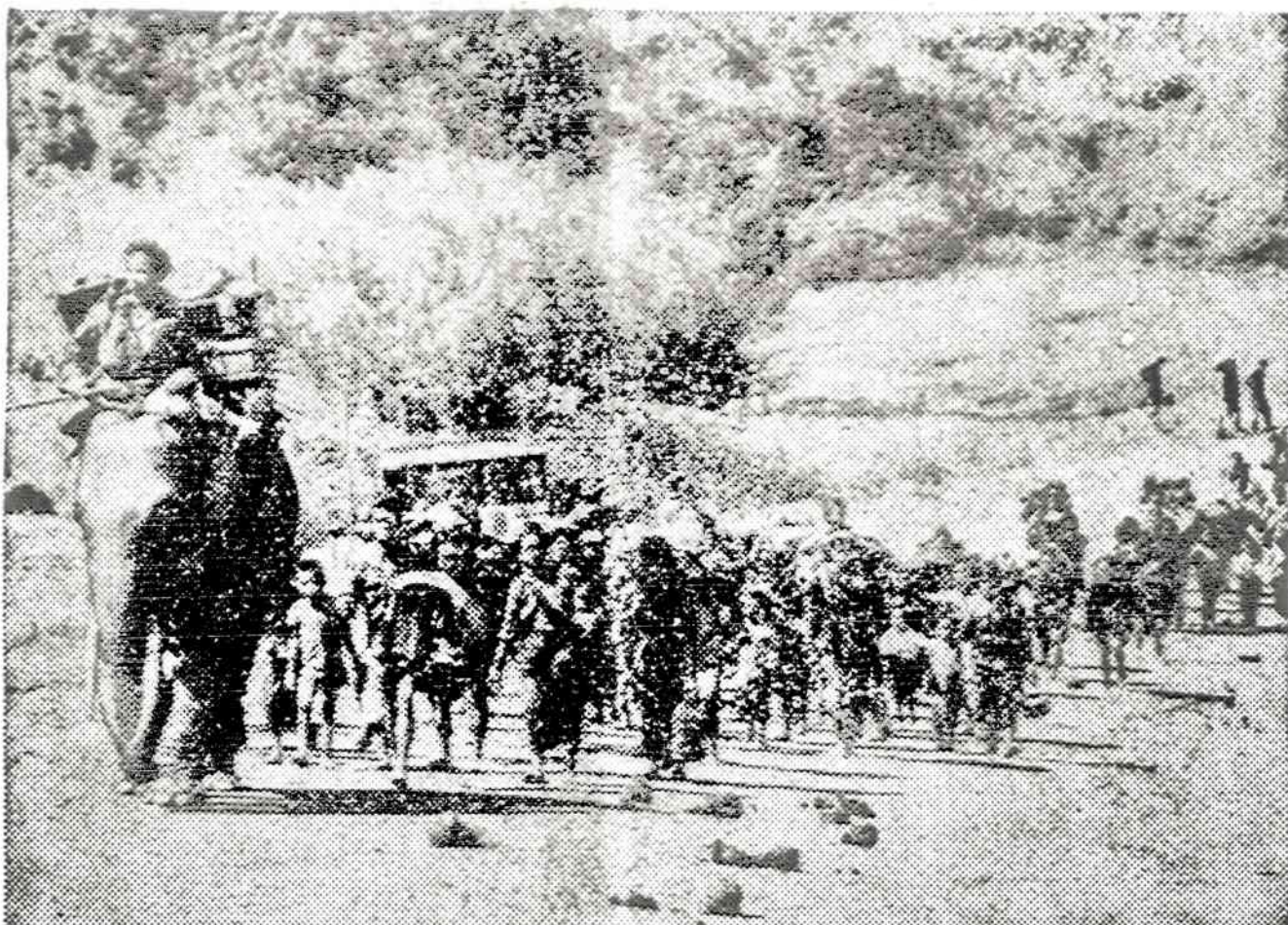
● Chicago Tribune paskelbė, kad 1971 m. Pentagono žvalgyba tyrinėjo, klausėsi telefonų ir kitaip šnipinėjo dabartinį valstybės sekretorių Kissingerį.

Geri metai revoliucijai

HONG KONGAS. — Kinijos žinių agentūra praėjusius metus pavadino labai geriais pasaulio revoliuciniams judėjimams. Tarp tautiniai įtempimai, krizės ir karamai labai tinka revoliucijoms dirvai paruošti. Žibalo krizė sėjanti nesantaiką Europoje, darbininkų nerimavimai ir streikai rodo, kad monopoliai silpnėja ir kapitalizmas griūna.

Hsinhua pakartoja ir Sovietų Sąjungos vidinius "prieštaravimus". Čia "fašistinė tyronija" spaudžia intelektualus, darbininkus ir tautines mažumas. Geriausias sąlygas revoliucijai sukelianti Amerikos ir Sovietų Sąjungos konkurencija.

Vietnamo karas seniai būtų buvęs baigtas, jeigu mūsų sunkvežimiai nebūtų pristatę tiekimo į šiaurės Vietnamą per Rusiją", rašo Alice Mangan.

Pabėgėliai Vietname vis dar sudaro problemą, nes kovos po karo paliaubų nesustojo. Čia matoma kalniečių genties grupė bėga nuo šiaurės vietnamiečių, užėmusių jų kaimą.

BRITŲ KRIZĖ PRIMENA KARO LAIKUS

LONDONAS. — Energijos krizė Britanijoje sukėlė tik karo metais matytas britų nuotaikas. Bendruomenės Patarnavimų Savanoriai paskelbė visą sąrašą sugestijų, kurios turi padėti Britanijos gyventojams išlaikyti šilumą, sveiką protą ir morale. Senieji gyventojai raginami megzti pirštines ir šalikus tiems automobilistams, kurie palieka automobilius namie ir važiuoja į darbą dviračiais. Fabrikuose, kurie dirba tris dienas per savaitę patariama ruošti šokių nedarbo dienomis. Kanados ambasada prašoma parūpinti paskaitininkų apie "kaip išlaikyti šilumą žemiam nullo temperatūroje". Daug kalbama apie "Dunkircheno dvasią".

Laikraščiai spausdina skaitytojų laiškus, kuriuose vieni kritikuoja vyriausybę už nenuolaidumą angliakasiams, o kiti kaltina komunistus angliakasių unijos vadovybę.

Kada kitos Europos valstybės dėl savo nepatogumų turi ką kaltinti — arabus, tai britų krizę sukėlėjai yra patys britai. Škotijos angliakasių vadas Michael McGahey kaltina kapitalistinę sistemą, vyriausybę ir parlamentą. Jis tačiau yra senas komunistų partijos narys.

Graikų valdžia suskaldė vyskopus

ATĖNAI. — Graikijos stačiatikių bažnyčios pirmo rinkimai turi įvykti ši šeštadienį, tačiau daug vyskupų žada rinkimus boikotuoti, nes karinė vyriausybė padarė vyskupų sinodą "valymą", pašalindama iš rinkimo teisę turinčių vyskupų, kurių buvo 66, net 34 vyskopus.

Naujos valdžios santykiai su buvusiojo arkivyskupu Jeronimos buvo blogi nuo pat perversmo dienos. Naujajį prez. Gizikį "pašventinti" buvo pakviestas ne Jeronimos, kuris buvo Atėnuose, bet vyskupas Serafimas iš Ioanninos vyskupijos. Kalbama, kad vyriausybė norėtų Serafimą padaryti nauju arkivyskupu.

Iš rinkėjų sinodo valdžia pašalino ne tik 29 vyskopus, kurie buvo Jeronimos šalininkai, buvusio prezidento Padadopoulos rėmėjai, bet ir prieš karinį perversmą paskirti penki vyskupai, likę iš 1967 metų sinodo.

Graikijos valdžia paliko sinode 32 vyskopus, tačiau daug jų žada rinkimus boikotuoti. Vyskupas Barnabas iš Kitros jau atsiėmė savo kandidatūrą į archivyskopus. Valdžios manipuliacijos gali suskaldyti Graikijos vyskopus. Kai kas kalba apie dviejų sinodų sudarymą ir dviejų arkivyskupų išrinkimą.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

● Vienas Levittown, L. I. naujų automobilių pirklys siūlo kiekvienam, kuris nupirks naują automobilį, 500 galonų gazolino nemokamai.

● Valstybės sekretorius Kissingeris, prieš atvykdamas į Egiptą, buvo porai valandų sustojęs Ispanijoje, kur jis pasimatė su užsienio reikalų ministru.

● Gruodžio mėn. Amerikoje padidėjo bedarbių skaičius.

● Naujas JAV ambasadorius Sovietų Sąjungai Stoessel pareiškė Los Angeles, kad kviečių biznis su sovietais parodė, jog sovietai yra geresni kapitalistai už amerikiečius.

● Pietų Afrikoje, Cape Town, Susan Rosenkowitz 25 m. pagimdė šešis kūdikius, po devynių mėnesių nėštumo. Doktorai sako, kad trys berniukai ir trys mergaitės turi puikų šansą gyventi. Jie svėrė nuo dviejų su puse iki keturių su puse svarų.

● Komunistai P. Vietname raketomis apšaudė pabėgėlių stovyklą centrinės aukštumos, žuvo 4 asmenys ir 23 buvo sužeisti.

● ABC News paskelbė žinią, kad prezidentas Nixonas ruošiasi kreiptis į kongresą, kad šis panaikintų Watergate komitetą, kuris pradėjęs ne aiškinti, kas įvyko demokratų būstinėje, bet pradėjęs "politinių raganų medžioklę". Prezidentas nurodys kongresui, kad jo apkaltinimo klausimas jau yra Atstovų Rūmų teisų komitete ir reikia klausimą jam palikti.

● Indijoje kareiviai nušovė du žmones demonstracijų dėl kainų kilimo metu.

Le Duc Tho, šiaurės Vietnamo politbiuro narys, neseniai vėl tapo valstybės sekretoriumi Kissingeriu. Po to susitikimo kiek sumažėjo komunistų puldinėjimai Pietų Vietname. Šalia Le Duc Tho matomas Viet Congo atstovas Paryžiuje Van Hieu ir š. Vietnamo diplomatas Vo Van Sung.

SEN. JACKSONAS SIŪLO PRIZIŪRĖTI TARPTAUTINĮ ŽIBALO MONOPOLĮ

SEATTLE. — Senatorius Henry Jackson iš Washingtono valstijos pareiškė ketvirtadienio spaudos konferencijoje, kad jis greit pasiūlys senate įstatymą, kuris prižiūrėtų tarptautinį žibalo monopolį, kurio pagrindinis siekimas griebti kuo didesnį pelną. Senatorius siūlo įvesti į didžiųjų žibalo direktorių posėdžius vyriausybės stebėtojus, kurie atstovautų vartotojų interesams. Mes nenorime, kad vyriausybė perimtų žibalo biznį, tačiau žibalo bendrovės turėtų būti reguliuojamos, pareiškė sen. Jacksonas. Jis pridėjo, kad žibalo bendrovės savo didelių pelnus tyčia investuoja užsieniuose, kad nereikėtų mokėti Amerikai pajamų mokesčių.

Iranas perka 30 lėktuvų už 900 mil.

WASHINGTONAS. — Iranas šachas pranešė Amerikai, kad jis sutinka pirkti 30 Grumman F-14A karo lėktuvų už 900 mil. dol. Pirmieji 24 lėktuvai bus pristatyti Iranui 1976 m., o kiti 6 — 1977 m.

Šią žinią džiaugsmingai sutiko Long Island, Bethpage gyventojai, nes ten Grumman įmonėse dirba 23,000 darbininkų. Džiaugiasi ir East Hartford, Conn., esanti Pratt and Whitney įmonė, gaminanti tiems lėktuvams motorus.

Iranas įsitikinęs, kad tik F-14A lėktuvai gali sumušti sovietų Mig-25 lėktuvus, kurie kartais perskrenda virš Irano teritorijos Amerikos lėktuvai jau statomi karo laivynui ir mari-nų aviacijos eskadrilėms. Amerikos daliniai gaus tuos lėktuvus už 14 mil. dol. kiekvieną, įskaitant atsargines dalis. Iranas už juos sumokės po 30 mil. dol. Iranas, neseniai pakėlęs naftos kainas, gali tokią sumą išleisti savo gynybai. Sakoma, kad Irano šachas planuoja pirkti 80 modernių kovos lėktuvų. Šalia F-14A lėktuvų jis susidomėjo ir McDonnell-Douglas stato-mais F-15 lėktuvais, kuriuos užsakė Amerikos aviacija.

Grummano lėktuvus norėtų pirkti be Irano dar Izraelis, Australija, Vakarų Vokietija ir Japonija.

Amerika finansuoja projektą Egipte

WASHINGTONAS. — Amerikos Eksporto-Importo bankas patvirtino paskolą ir finansinę garantiją Egipto naftos vamzdžių linijai statyti iš Suez įlankos iki Aleksandrijos uosto. Šią liniją statys, kaip Egipto vyriausybė paskelbė spalio mėn. amerikiečių Bechtel bendrovė iš San Francisco. Linijos kaina bus 345 mil. dol.

Normaliai Sximbank finansuoja 45% iš savo lėšų ir garantuoja kitus 45% iš privačių bankų. Paskolą gauna formaliai Sumed Petroleum Pipeline Corp. Kaire. Tos bendrovės pusę akcijų turi Egipto vyriausybė ir kita pusė keturios arabų žibalo valstybės: Saudi Arabija, Kuwaitas, Abu Dhabi ir Qatargas.

Atstovų Rūmų narys Thomas Rees iš Kalifornijos kritikavo Eksporto-Importo banko paskolą Egiptui, sakydamas, kad paskola apginkluos Egiptą, kuris esąs pagrindinis naftos valstybių kurstytojas boikotuoti Ameriką, neparduodant jai naftos.

Naujoji naftos vamzdžių linija bus apie 200 mylių ilgumo ir susidės iš dviejų paralelių linijų vamzdžiai bus 42 colių diametro.

Pravdos korespondentas Washingtono Sergei Višnevskis įspėja Pravdos skaitytojus, kad nors senatorius Jacksonas yra mandagus džentelmenas, jis esąs didelis zionistų draugas ir sovietų priešas. Blogiausia, rašo Višnevskis, kad sen. Jacksonas gali būti išrinktas Amerikos prezidentu 1976 metų rinkimuose. Jacksono rėmėjai, kurių tarpe yra "juoda koalicija": ginklų pramonė, Pentagono "vanagai", zionistai ir darbo uni-jų biurokratai, neabejoja, kad Jacksonas bus stipriausias demokratų partijos kandidatas. Ta pačia proga Pravdos Višnevskis kritikuoja darbo uni-jų Amerikoje prezidentą George Meany, kuris esąs karštas antikomunistas, trukdytojas.

Prezidentas Nixonas pakvietė Japoniją, Kanadą, Italiją, Prancūziją, V. Vokietiją, Britaniją, Norvegiją ir Olandiją atvykti į Washingtoną pasitarti dėl bendros politikos žibalo krizės reikalu. Japonija ir Prancūzija pareiškė, kad jos tik tuo atveju dalyvaus, jei konferencija parbrės harmoningą bendradarbiavimą su arabų žibalo valstybėmis. Kiekviena Europos valstybių bando susitarti su arabais dėl geresnių naftos pardavimo sąlygų. Kissingeris, prieš išvykdamas į Egiptą, pasakė, kad atskirai veikdamos pramonės valstybės nieko gero nepasieks. Jis tačiau irgi pabrėžė, kad konferencija nebus skirta konfrontacijai su arabais.

Prezidentas Pompidou paskelbė, kad ir Prancūzijoje atsilieps aukštos naftos kainos. Gazolino kainuos 1.30 dol. už galoną, o šildymo alvyja pabrangs 45 c. Italijoje gazolinas kainuoja 1.45 dol. už galoną.

Europoje kiek kritikuojama Nixono pakviestų valstybių pasirinkimas. Norvegija nekenčia naftos krizės, tačiau buvo pakviesta, o Belgija ir Danija — ne.

Oregono taisyklės gazolinui pirkti

SALEM. — Oregono valstijos gubernatorius McCall paskelbė gazolino stotims naujas taisykles, kurios padės sumažinti eiles prie gazolino pompų. Nuo pirmadienio gazolino stotys par-davinės tam tikromis dienomis gazoliną tik tiems automobilistams, kurių leidimo numeriai baigiasi poriniu skaičiumi, o kitomis dienomis tik su "lična" skaitline. Šeštadieniais gazoliną lygtai gaus visi, o sekmadieniais stotys bus uždarytos.

Kiekvienas Oregono numerį turintis automobilis gaus vienu kartu 10 galonų gazolino. Niekas negaus gazolino, jei jo tankas bus daugiau kaip puspilnis.

Nors šis planas pats savaime gazolino nesusitaps, jis sumažins eiles prie gazolino stočių.

TIKRAI, TĖVŲ NAMELIAI BRANGŪS...

S. Jonynienės paruoštas vadovėl's lituanistinėms mokykloms, pavadintas "Tėvų nameliai brangūs", pasirodė, tur būt, 1973-ųjų pradžioje, nes 1973-ji kaip išleidimo metai pažymėti. Jau ankstyvą pavasarį šiame dienraštyje dėl jo pasirodymo buvo sukelta nemažai triukšmo. Vadovėlis buvo puolamas, kiek atsimenu, svarbiausia... už prosovietinę dvasią. Toks, atspiriant, bolševikinis baubas buvo jūrietas kai kuriuose nuotraukose, ypač kur rodomi bolševikų kariai Vilniaus gatvėje ir... traktoriaus jėgų laukuose. Buvo dar ir kitokių prieštū bei įrodinėjimų, jog vadovėlis lituanistinėms mokykloms netinkamas.

Mokytojų studijų savaitė! Dainavoje besibaigiant, Sofija Jonynienė už "Tėvų namelius brangius" buvo pagirta bei pagerbta specialia rezoliucija, kartu užakcentuojant, kad vadovėlis geras, kad tinkamas lituanistinėms mokykloms. Rezoliuciją perskačius kilo tikra plovimų audra. Aną momentą esu Naujienose paminėjęs be jokių komentarų. Puoliai spaudoje iš vienos pusės, o mokytojų bei švietimo vadovų entuziastiškas pritarimas iš kitos, mane privertė šį vadovėlį susieškoti ir labai atidžiai jį iššiuokštinti. Perskačiau, taip sakant, nuo viršelio iki viršelio. Straipsnius, apysakaites, pasakėles, eilėraščius, mįsles, patarles ir sunkesnių žodžių paaiški-

nimus. Pabandžiau kai kurias daineles iš gaidų paniūniuoti, tik, nuo gimnazijos laikų nesinaudojant, gaidos man jau nieko nebeprasako. Apžiūrėjau kiekvieną nuotrauką.

Kuo giliau į "Tėvų namelius brangius" klimpau, tuo didesnis apmaudas mane ėmė. Septyniolikti metus, be jokios pertraukos, mano vaikai lanko lituanistines mokyklas. Vis, mat, kas ketveri metai naujas įstodavo ir dažniausiai du mokydavosi. Dabar, 17-taisiais metais, belikusi tik viena duklė, ir ta dvietajame skyriuje. Teko visokių vadovėlių per rankas perleisti, net ir tos pačios S. Jonynienės. Tokio gero, kaip "Nameliai" (toliau šitaip pavadinimą trumpinsiu), dar niekada neturėjome. O tokių "Namielių" seniai reikėjo ir mano, ir mano draugų vaikams, tik niekas anksčiau nepasirūpino. Tai kaip neapmaudauti?!

Neskaitant keliolikos apysakaitių, tinkančių visokioms programoms, "Namielių" turinys išdėstytas chronologine tvarka. Jeigu mane kas būtų paprašęs šiam vadovėliui duoti pavadinimą, tai daug negalvojęs būčiau pasiūlęs pasirinkti vieną iš sekantių: "Metai", "Metai Lietuvoje", arba "Lietuvos metai". Labai gerai, kad tie metai nepradedami su sausio pirmąja, o su mokslo metų pradžia. Iš tikrųjų, pradėdama rugpiūtę, kuri tik keletu savaičių ankstesnė už pirmąją

mokslo metų dieną ir baigiama traukti, būtų tikras nesupratimas. Nuotraukų vadovėlyje labai gausu. Jai kurios iš jų didelės, aiškos, ryškios. Kitos gana pastokos, bet, matoma, dėtos todėl, kad geresnių negauta. Vis dėlto, visos jos reikalingos, nes jų pagalba mokytojam bus lengviau aiškinti apie žemės ūkio darbus ir apie padargus bei įrankius, su kuriais darbai buvo atliekami.

Ak, va, ir tie raudonarmiečiai, dėl kurių ne tik "Namelius", bet ir pačią S. Jonynienę kažkas nori ant lauro sudeginti. Nevisai bloga nuotrauka, talpinama "Balsiojo Birželio" straipsniui iliustruoti. Pirmame sunkvežimyje sėdi šeši vyrai, kurių veidai aiškiai atpažįstami. Vieno, gal karininko, nugarą nusisukusio, veido tik profilis. Penki iš jų žiūri į fotografą. Ne tik ne kokių sveikųjų, mongolų veidai, o greičiausia ar lietuvių, ar latvių. Ne arogancija jų veiduose, o liūdesys. Tik trečiame sunkvežimyje pilna vyrų su šalmiais. Bet ten jau joks veidas ir per padidinamąjį stiklą neišskaitomas. Sutinku, kad pavadinimas "Rau-

donarmiečiai Vilniaus gatvėse" čia nėra visai tinkamas. Tereikėjo tik, maždaug, šitaip po nuotrauką parašyti: "Jauni Lietuvos vyrai, raudonarmiečių uniformose, iš Vilniaus vežami tarnauti Rusijoje..." Šitaip, ar panašiai. Manau, kad dauguma mokytojų panašų paaiškinimą vaikams ir duos. Bet ir su dabartiniu paaiškinimu, nuotrauka jokio baubo nekeltų.

Knogos gale duodamas sunkesnių žodžių žodynelis alfabetiškai. Tai irgi didelis patogumas ir vaikams, ir mokytojams, ir tėvams. Idėti mįslių atsakymai ir trijų puslapių turinys. Čia matome, kad vadovėlio autorė sutelkė kelias dešimtis bendradarbių, rašiusių prozos dalykėlius ir eiles. Randaime visą eilę pačių geriausių vaisių šeši vyrai, kurių veidai aiškiai atpažįstami. Vieno, gal karininko, nugarą nusisukusio, veido tik profilis. Penki iš jų žiūri į fotografą. Ne tik ne kokių sveikųjų, mongolų veidai, o greičiausia ar lietuvių, ar latvių. Ne arogancija jų veiduose, o liūdesys. Tik trečiame sunkvežimyje pilna vyrų su šalmiais. Bet ten jau joks veidas ir per padidinamąjį stiklą neišskaitomas. Sutinku, kad pavadinimas "Rau-

donarmiečiai ir vienuolikmečiai. Piešinių reklantiškai skaisčios spalvos ir neretai per daug jau aiškūs turinys geriau tiktų vaikų darželio ir pirmojo skyriaus vaikams. Poroje vietų iliustruojant ir paklūsta. Kūčių vaizdelyje yra penki matomi ir du nematomi dalyviai (mirusi Danutė, į Sibirą išvežtas Algis). Motinai prašant, vaikai turi prie stalo pastatyti ir jiems po kėdę. Ilustratorė pamiršo nė tris kėdes, nors prie stalo vietos buvo užtektinai. O kapinėse vėliava keliama į tokį trumpą medį, kad ant sniego stovįs berniukas laiko už kojos jau netoli viršūnės su vėliava esančiam. Šalia šiaip iliustracijų, pakartotinai randame nupieštą vytį ir net kelias Lietuvos trispalves. Taigi, patriotika iliustracijose pakankamai ryški.

Kalbant apie traktoriaus, tai autorė būtų padariusi didžiulį nusikaltimą, jeigu jų nebūtų minėjusi ir jų nuotraukų jėgų laukuose nerodžiusi. Dabar traktoriai, kombainai ir panašios žemės ūkio mašinos jau naudojama ir puslankiniuose kraštuose. Kalbėti tik apie plūgus ir žagres ir tik tu varganų įrankių nuotraukomis vadovėlių teilius-

ENERGY WISE

Television and radio are company during the day for many. Turn TV or radio off when not looking or listening and save electricity.

Don't be a Born Loser!

LOS ANGELES, CALIF.

ELA-75 kp. sukaktuvinis balius

Sausio mėn. 20 d. 1 val. p. p. Šv. Kazimiero parap. salėj įvyks 30 metų nuo kuopos įsisteigimo parengimas - balius.

Parengimui programą atliks Los Angeles Dramos Sambūrio "Išlaisvintų Moterų" grupė: J. Čekauskienė, O. Deveikienė, N. Dobrovolskienė, D. Mackialie-

donarmiečiai Vilniaus gatvėse" čia nėra visai tinkamas. Tereikėjo tik, maždaug, šitaip po nuotrauką parašyti: "Jauni Lietuvos vyrai, raudonarmiečių uniformose, iš Vilniaus vežami tarnauti Rusijoje..." Šitaip, ar panašiai. Manau, kad dauguma mokytojų panašų paaiškinimą vaikams ir duos. Bet ir su dabartiniu paaiškinimu, nuotrauka jokio baubo nekeltų.

Knogos gale duodamas sunkesnių žodžių žodynelis alfabetiškai. Tai irgi didelis patogumas ir vaikams, ir mokytojams, ir tėvams. Idėti mįslių atsakymai ir trijų puslapių turinys. Čia matome, kad vadovėlio autorė sutelkė kelias dešimtis bendradarbių, rašiusių prozos dalykėlius ir eiles. Randaime visą eilę pačių geriausių vaisių šeši vyrai, kurių veidai aiškiai atpažįstami. Vieno, gal karininko, nugarą nusisukusio, veido tik profilis. Penki iš jų žiūri į fotografą. Ne tik ne kokių sveikųjų, mongolų veidai, o greičiausia ar lietuvių, ar latvių. Ne arogancija jų veiduose, o liūdesys. Tik trečiame sunkvežimyje pilna vyrų su šalmiais. Bet ten jau joks veidas ir per padidinamąjį stiklą neišskaitomas. Sutinku, kad pavadinimas "Rau-

donarmiečiai ir vienuolikmečiai. Piešinių reklantiškai skaisčios spalvos ir neretai per daug jau aiškūs turinys geriau tiktų vaikų darželio ir pirmojo skyriaus vaikams. Poroje vietų iliustruojant ir paklūsta. Kūčių vaizdelyje yra penki matomi ir du nematomi dalyviai (mirusi Danutė, į Sibirą išvežtas Algis). Motinai prašant, vaikai turi prie stalo pastatyti ir jiems po kėdę. Ilustratorė pamiršo nė tris kėdes, nors prie stalo vietos buvo užtektinai. O kapinėse vėliava keliama į tokį trumpą medį, kad ant sniego stovįs berniukas laiko už kojos jau netoli viršūnės su vėliava esančiam. Šalia šiaip iliustracijų, pakartotinai randame nupieštą vytį ir net kelias Lietuvos trispalves. Taigi, patriotika iliustracijose pakankamai ryški.

Kalbant apie traktoriaus, tai autorė būtų padariusi didžiulį nusikaltimą, jeigu jų nebūtų minėjusi ir jų nuotraukų jėgų laukuose nerodžiusi. Dabar traktoriai, kombainai ir panašios žemės ūkio mašinos jau naudojama ir puslankiniuose kraštuose. Kalbėti tik apie plūgus ir žagres ir tik tu varganų įrankių nuotraukomis vadovėlių teilius-

nė (vadovė), Valerija Irlikiene, R. Urbanienė, L. Zaikienė ir pianistė Barauskienė.

Parengimui rengti yra išrinkta komisija, kuri paruošs svečiams vaišes. Bus gera šokių muzika, kur norintieji galės smagiai pasišokti. Prašome visuo-

menę nepraleisti progos geroje nuotaikoje pabūti kartu keletą valandų. Įvykusiame gruodžio 16 d. susirinkime sekantiems metams išrinkta nauja kuopos valdyba iš šių asmenų Povilas Petraitis — pirmininkas, Vladas Simoliūnas — vicepir., P. Martiška — kasininkas, J. Gedmintas — finansų sekr., Iz. Simokienė — protokol. sekr.

Revizijos komisijon išrinkta: B. Narbutas ir A. Galdikas.

Amerikos Lietuvių Tarybai paskirta 25 dol.

Šiam susirinkime buvo Pildomosios Tarybos nominacija. (J. G.)

— Ką yra komunistas, perėmęs iš žmonijos vystymosi laisvę?

— Iš pirmovės (proistorės) — vaikščiojimą stacionari; iš antikos — vergiją; iš feodalizmo — hierarchiją (partijos vyresnybę); iš kapitalizmo — išnaudojimą ir iš socializmo — vardą.

— Kodėl Kanada ir JA Valtybės gali mums parduoti tiek daug kviečių?

— Būdingas kapitalizmo atvejis: superprodukcija!

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogas, President

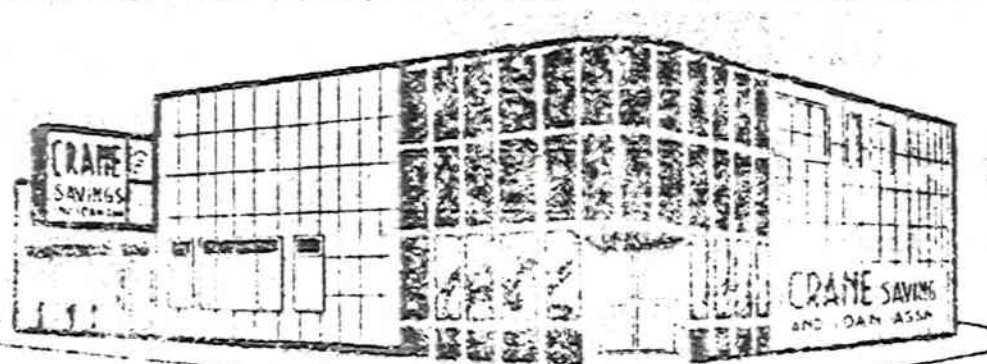
5 1/4 %

Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.

7 1/2 %

4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ Pres.

47 and Rockwell Street Tel. LAfayette 3-1083 NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

7 Mokama 4 metų Certifikatams. Mažiausia \$5,000 ar daugiau.

6 1/2 Mokama 1 metų Certifikatams. Mažiausia \$1,000 ar daugiau.

5 1/4 % ON INVESTMENT ACCOUNTS

P pinigai idėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI. Prašome apankyti naują mūsų namą.

VALANDOS. Pirmadienį ir ketvirtį 9:00 ryto — 8:30 vak., Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadienį uždaroma.

NAUJIENŲ VAJAUS PROGA

Vajaus komisija dėkoja visiems rėmėjams už aukas ir kitokią paramą, taip pat atsiliepiantys laisvais ir pareiškimais, kurie rado teigiamą atgarsį visu lietuvių protuose bei širdyse pačioje vajaus pradžioje. Antrajame vajaus laikotarpyje norime ir prašome atkreipti dėmesį ne tik į reikiamą paramą aukomis, bet ir kiekvienam laikraščiui brangiausia dovana — naują prenumeratorių, kad nuolat didėjant jų skaičiui būtų ilgam užtikrinta egzistencija nekeliant kainos. Naujienos savo tikslią informaciją ir laikyseną, remdamos visas lietuvių demokratines institucijas ir bendruosius bei visiems naudingus darbus, užsitarnavo visų lietuvių dėmesio ir paramos. Reikia, kad tas dėmesys ir parama taptų konkrečiai. Todėl kviečiame visus skaitytojus imtis iniciatyvos platinti Naujienas, besistengiant surasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviai yra kviečiami užsisakyti Naujienas. Jos yra visiems įdomios, naudingos, reikalingos, ir net būtinos.

Chicagoje ir Kanadoje Naujienos metams — 24.00, pusei metų — \$13.00, trimis mėnesiams — 7.50, vienam mėnesiui — \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, vienam mėnesiui — \$2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

Siunčiu dol.

- ☐ Prašau siųsti Naujienas per mane užsisakiusiam naujam skaitytojui.
- ☐ Užsakau Naujienas savo kaip dovana progai.
- ☐ Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums neerikėtų siųsti raginimo.
- ☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis susipažintų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

Parašas

Standard Savings Time

It's always Standard savings time at Standard Federal Savings. And it's been that way since 1909. We believe that anything can be yours if you save for it.

With our Six Savings Plans, your money will grow with the highest interest rates we can offer.

What's more, there's a certain satisfaction to saving a satisfaction you'll feel even after your goal is met.

7 1/2 % YEARLY

CERTIFICATE ACCOUNTS* \$5,000 Or More 4 Year Maturity YIELD INCREASES TO 7.90% on interest accumulated for 1 yr.

6 3/4 % YEARLY

CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 30 Month Maturity YIELD INCREASES TO 7.08% on interest accumulated for 1 yr.

5 3/4 % YEARLY

CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 90 Day Maturity YIELD INCREASES TO 6.00% on interest accumulated for 1 yr.

7 % YEARLY

CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 4 Year Maturity YIELD INCREASES TO 7.35% on interest accumulated for 1 yr.

6 1/2 % YEARLY

CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 1 Year Maturity YIELD INCREASES TO 6.81% on interest accumulated for 1 yr.

5 1/4 % YEARLY

PASSBOOK SAVINGS Interest Paid to the Date of Withdrawal YIELD INCREASES TO 5.35% on interest accumulated for 1 yr.

*A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

Assets over \$195,000,000.00
Reserves over \$17,500,000.00
Founded 1909

4192 Archer Avenue (at Sacramento)
Chicago, Illinois 60632 — 847-1140

Pastabos iš tolo

Ir vėl Klaipėda

Arba kitaip — ir vėl sausio 15-toji, istorinė data, surišta su Klaipėdos ir krašto išvadavimu ir prijungimu prie Lietuvos 1923 m.

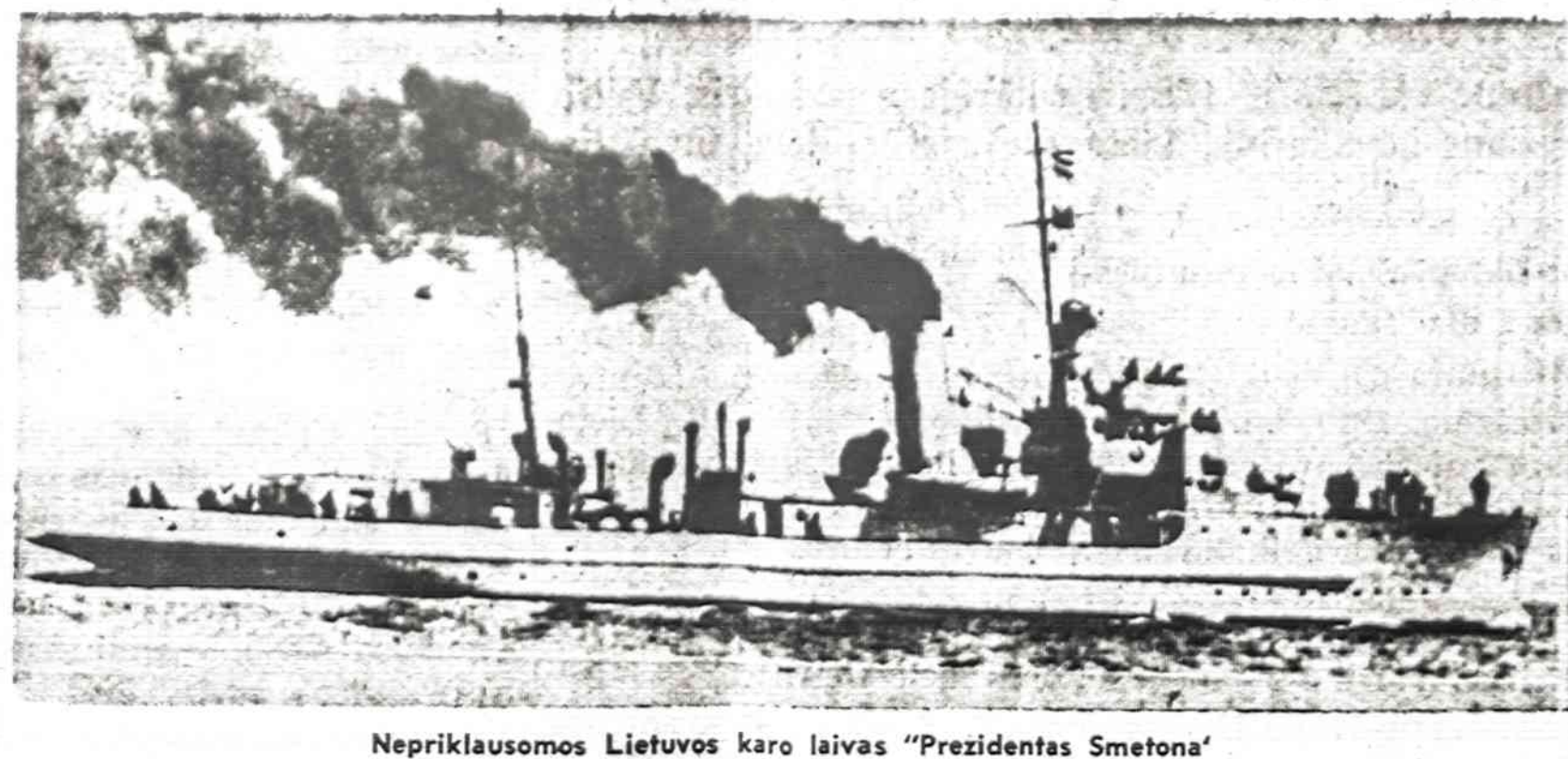
Po 700 metų. Taip. Betgi dabar, vos 51-neriems metams suėjus nuo anos (1923 m.) sausio 15-tosios, kur Klaipėda yra? Lietuvoje — taip. Bet kur dabar Lietuva? Rusijoje — irgi taip. Kaip tik dėl to, bet kokia proga dabar turime prisiminti Klaipėdą, kad to krašto, gi su juo ir visos Mažosios Lietuvos klausimą palaikyti gyva, parodyti okupantui, kad laisvas lietuvis nedaro jokių nuolaidų nei dėl Didžiosios, nei dėl Mažosios Lietuvos. Priešingai — atėjus laikui, kai bus sprendžiamas likimas Rytų Europos iš viso, lietuvis — pavergtoje Lietuvoje ar laisvajame pasaulyje, pakels savo reikalavimo balsą primindamas tai, ką dabar istorinių datų sukakties progą minime. Taigi ir Klaipėdos klausimą ir sprendimą: be Lietuvos nebus Klaipėdos, be Klaipėdos nebus Lietuvos, bet Lietuva bus be Rusijos (okupacijos). Klausimas tik — kada?

Betgi su dabartine Klaipėda yra kas nors „ne taip“ — net okupanto „globoje“. Išėjimoje

negali gauti laikraščio — leidžiamas Klaipėdoje. Tik labai retas turistai, juo labiau lietuvis, tešileidžiamas Klaipėdon, dar rečiau — Neringon. Kodėl? Turbūt dėlto, kad ten galima pastebėti tai, kas būtų kategoriškai priešinga okupanto teigimui, kad Klaipėda yra lietuviška.

Kaipgi kitaip? Juk nei vienas okupuotos Lietuvos miestas nėra taip surusintai išaugęs kaip Klaipėda. Galima suprasti: Klaipėda Baltijos jūroje — daugiau ar mažiau (kariniai strateginiai požiūriai) svarbi sovietinio laivyno bazė (karinio bei prekybinio) — tai viena, gi antra — Klaipėda ir kraštas (kaip ir Karaliaučiaus — sritis) yra labiausiai rinkiniai plotai sovietinio kolonizavimo skemoje. Nestebėtina, kad Mažoji Lietuva (Klaipėda ir kraštą įskaitant) kolonizuojama sparčiau, negu kitos, sovietų okupuotos, sritys.

Laiko bėgyje yra man tekę kalbėti su žmonėmis, atvykusiais čia Amerikon iš Klaipėdos ar Žemaitijos. Jie (taip spėjau) visos tiesos apie Klaipėdą nepasako, vien dėl tos „paprastos“ priežasties, kad „vėl ten reikia grįžti“. Girdėjau, kad vienas ar kitam (vos keliems) lietuviams būvę leista nuvykti į Klaipėdą, net Neringos keliu iki Nidos,

Nepriklausomos Lietuvos karo laivas „Prezidentas Smetona“

bet tik tokiems, kurie anksčiau Klaipėdos nepažinojo ir dabar negali padaryti skirtumo tarp to, kas ten buvo anksčiau ir kas yra dabar. Netgi tokie, čia grįžę, visos tiesos nepasako, dėlto, kad kada nors vėliau dar kartą norės ten vykti arba dėl labai paprastos priežasties: „kad nepakenktų ten likusiems giminiams“... Taip ir klaidžiojame užburtame okupacijos rate: tiesos negali sužinoti nei iš tų, kurie atvažiuoja iš ten, nei iš tų — kurie nuvažiuoja ten iš čia... Ir ne tik apie Klaipėdą, — apie Lietuvą iš viso...

Kiek tai liečia Klaipėdą ir Karaliaučių, daugiau net fotografiniai iliustruotų davinių, galime užtikti vokiečių spaudoje (Vakarų Vokietijos), kuri, suprantama, skiria daugiau dėmesio is-

Žiema Lietuvoje

Iš „tarybinio“ pensininko laiško

„...Aš dabar jaučiuosi neblogai, tik negerai, kad ta žiema šiemet tokia gili užklupo. (Laiškas rašytas gruodžio 21 d.). Bepig buvo pernai žiema, kada ligi pat Naujų Metų beveik nebuvo sniego ir ledas buvo permatomas pameškerioti po ledu ir nueiti kur norėjai. O dabar sniego jau iki pusės metro, o kur pripusėtyta, tai dvigubai tiek priversta. Daugiausiai turi tūnoti troboj. Dar laimė, kad iki miestelio galima nueiti, nes kelią traktoriai nuvalo. Dar žiemos tik pradžia, o pagal kelią iš abiejų pusių sniego didžiausi pylimai suversti.

toriniam vyksmui Rytprūsiose, negu kad mes tai darome Klaipėdos atveju.

Vokiečių spaudai tuos davičius perduoda kad ir, dabar, jau labai retai pasitaikantys „reparantai“, kurių vis dar vienas — kitam legaliu keliu pavyksta persikelti iš „Kalinigrado“ (Karaliaučiaus) ar Klaipėdos sričių į Vakarų Vokietiją. Vokiečių spauda nevengia su tokiais atvejais ne tik pasikalbėti, bet skelbti ir jų atvežtas nuotraukas. Žinoma — joks šių laikų vokiškas repatriantas iš tų sričių niekada negalės suteikti tikrų davičių, kurie rūpi lietuviui. Dėlto net ir tokiais daviniais pasiskliauti negalime, nors vis dėlto tai yra daugiau negu nieko, arba kiek daugiau — negu kad pasako lietuviui iš ten atvažiuavę arba iš čia į ten nuvažiuavę, žinoma — pasisvečiuoti.

Žydai ieško — bet niekas neieško žydų

Jau senai žinoma, kad ne tik Izraelyje, bet ir Europoje yra žydų istaigos, kurios labai intensyviai, jau nuo pat II-jo karo pabaigos, ieško karo kriminalistų, tiesioginiai įvėltų į žydų žudymą karo metu — nacišės Vokietijos globoje. Neseniai Amerikos spaudoje buvo paskelbta, kad atitinkamos žydų istaigos Amerikos Imigracijos Departamento direktoriui įteikusias 38 asmenų sąrašą, kuriame išvardinti Rytų Europos kilmės asmenys, žydų teigimu — karo kriminalistai, dabar gyveną Amerikoje. Jų svarbiausias — tūlas rumunų vyskupas.

Stebėtina, kad vis dar tokių nusikaltėlių tebeieško žydai, bet neteko pastebėti niekur, kad Rytų Europos (ypačiai) pabėgėlių organizacijos ieškotų žydų, kurių nemažai buvo sovietinių pareigūnų tarpe, ypač NKVD, kai sovietai okupavo Rytų Europą.

Geriau vėliau — negu niekada

Amerikos Lietuvių Piliėčių klubas, Los Angeles, Naujus Metus sutiko kiek pavėluotai — su savo parengimu sausio 6 d. šv. Kazimiero parapijos salėje. Nežiūrint lietingo oro, narių ir svečių buvo gausus ir nuotaika — gera.

Klubo valdybą sudaro: C. Kilouckas — pirmininkas, S. Žukauskienė, L. Schultz, P. Petraitis ir Simokienė.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRASTĮ „NAUJENAS“

SKAUTŲ AIDAS

Ką tik gautas LSS Tarybos Pirmios leidžiamo oficialaus Lietuvių Skautų Sąjungos organo Skautų Aido specialus 1973 metų leidinys (supplementary issue — 1973), kuriame yra eilė gražiai iliustruotų dalykų, ne vien skautams, bet ir visiems lietuviams žinotinų dalykų, pirmiausiai Vaidievių A. Mantauto „Kaziuko mugė praeityje ir dabar“, apie taip kaip „Kaziuko

bus galima važiuoti“... Dabartinė brolio troba yra labai šalta, taigi tokiame ligotam žmogui tikrai sunku gyventi per žiemą.

Siaip didelių speigų dar neturėjome. Gruodžio pradžioje biskui buvo paspaudę iki 18 laipsnių Celsijaus, o šiandien tėra vos 2 laipsniai šaltio dienos metu ir apie 6-8 naktį.

Jau tik 4 dienos beliko iki Kalėdų, daug kur žmonės pajus šventišką nuotaiką, daug kur tuo džiaugsmo, tik kažin kiek tos nuotaikos pajusim mes, nes mūsų žmonės Kalėdų dienas turi dirbti kaip kiekvieną darbo dieną. Tik Naujus Metus ir mes švenčiame... su buteliuku.

Mėsos kainos ir pas mus gana aukštos, bet daržovių, duonos, pieno ir cukraus gaunam prieinamai... Na, tai mielas... bus gana tam kartui“.

mugės“ buvo ruošiamos Nepriklausomajai Lietuvai, būtent Vilniui, ir kaip dabar ruošiamos išėjimoje ir tremtyje — JAV-se, Kanadoje, Australijoje ir kt. Se-kantis vertingas straipsnis, iliustruotas daugybe raštų pavyzdžių, apie tautines lėles ir žemaičių, klaipėdiečių, suvalkiečių, aukštaičių ir vilniečių tautinius drabužius, jų išsiuvinėjimus ir kt., apie margučius (Velykų kiaušinius) su pavyzdžiais; apie ornamentus indaujoms (skrynioniom) ir lėkštėms puosti, taip pat eilė ornamentų braizinių laišku pėrtvarelėms, sieninėms koplytėlėms pasigaminti. Pabaigai dar pateikta eilė pavyzdžių šiaudinukams (Kalėdų eglučių papuošalams) bei apšiai įvairių tautinių raštų audiniams ir išsiuvinėjimams.

Sąsiuvinys 32 puslapių su iliustruota aplanka, gero popieriaus ir aiškiomis ryškėmis iliustracijomis. Redaguoja Juozas Toliušis, administruoja A. Orentas. Adresas: 6840 So. Campbell Ave. Chicago, Ill. 60629.

Iš linksmesnės pusės: Pridėtoje atvirutėje norint Skautų Aidą užsiprenumeruoti atspausdinta: „Prašau siuntinėti Skautų Aidą per 1973 metus“.

● Klausia Jerevanės radiją: — Kas yra komunistas? — Komunistas yra žmogus, netekęs vilties tapti kapitalistu.

Philomena Says

CHICAGO SAVINGS IS NOW PAYING

5.39% 5.92% 6.003%

Annual Yield on 5 1/4% Passbook Accounts Daily Interest
Annual Yield on 5 1/2% 90-Day Notice Accounts \$100 Minimum
Annual Yield on 6% 90-Day Savings Certificate \$1,000 Minimum

6.81% 7.08% 7.35%

Annual Yield on 6 1/4% One Year Savings Certificate \$1,000 Minimum
Annual Yield on 6 1/2% 30-Month Savings Certificate \$5,000 Minimum
Annual Yield on 7% Four Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

7 1/4%

on Four Year Savings Certificates \$10,000 Minimum

7.627%

Annual Yield

For 49 years, savers at near-\$100 million Chicago Savings have become accustomed to the highest rates permitted by law. It is possible to offer the above yield where earnings remain undisturbed and are compounded for a year or more.

CHICAGO ★★★★★

savings and loan association

6245 south western avenue 476-7575

● Passbook Savings Earn From Day of Deposit to Day of Withdrawal

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

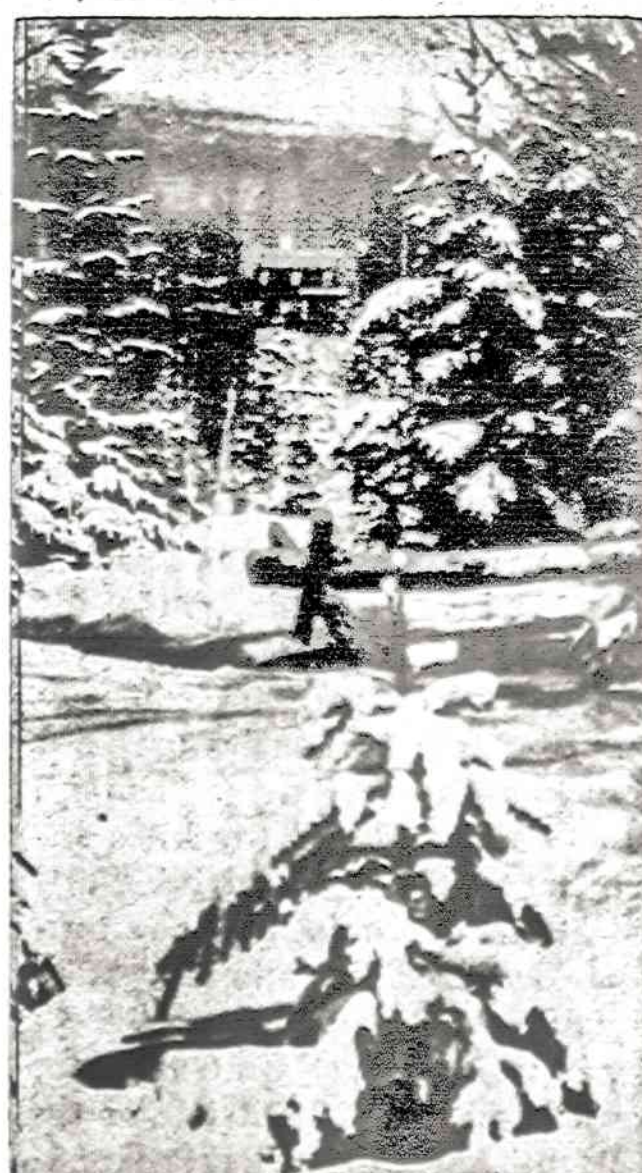
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM
\$5,000.00 OR MORE
4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE
30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE
1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$24.00	
pusei metų \$13.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Kazio Škirpos knygos belaukiant

Rašo J. VILIUSIS, Lietuvos kūrėjas - savanoris, Vyčio kryžiaus kavalierius, Lietuvos Laisvės Kovų invalidas

(Tęsinys)

os tikrai šešetai mėnesių pralinkus nuo aukščiausių minėtų savitarpinės pagalbos sutarties pasirašymo, 1940 m. birželio mėn. 14 dieną buvo gautas 10-ties valandų Maskvos ultimatus Lietuva ir reikalavimas:

1) atiduoti teisminį Vidaus Reikalų Ministerijai K. Skirpą ir saugumo departamento direktorių A. Povilaitį; 2) sudaryti Maskvos padikuotą Lietuvos Vyriausybę; 3) įsileisti į Lietuvą papildomai 50.000 ir daugiau rusų kariuomenės į svarbesnius Lietuvos centrus ir t. t.

rodymu Amerikoje pasirodė Žores Medvedevo knyga "Dešimtmetis po Ivano Denisovičiaus". Šioje knygoje sovietų pilietybės netekęs rusas biologas aiškina, kaip "Viena Ivano Denisovičiaus diena" buvo parašyta, kaip ji pateko į vieną sovietinį žurnalą ir kaip vėliau to žurnalo redaktorius Aleksandras Tvardovskis buvo atleistas iš pareigų, kaip jis "gavo širdies priepolį" ir mirė. Iš šios knygos aiškėja, kad broliai Medvedevai buvo geri Solženicyno draugai. Jie sutiko su Rusijoje padarytomis gyvenimo pakaitomis, bet jie jokiū būdu nenorėjo sutikti su partijos primetama nuomone biologijoje, literatūroje ir kitose srityse. Pasirodo, kad partijos nustatytos linijos nepripažino rašytojai Pasternakas, Danielius, Siniavskis ir kiti. Partijos linijos nepripažįsta ir fizikas Sacharovas. Pasternaką nuo bausmės išgelbėjo ankstyva mirtis, Danielius su Siniavskiu užmokėjo keliais metais kalėjimo, o Sacharovui ir Solženicynui dabar reikalauja bausmės.

Stalinui mirus, kurį laiką truputį atlyžo persekiojimai visoje Sovietų Sąjungoje. Tuo laikotarpiu žurnale buvo atmušti keli Solženicyno veikalo skyriai, bet jau 1966 metų pradžioje, kaip tvirtina Medvedevas, Solženicyno vardas nebuvo minimas jokiam rusų literatūros žurnale. Kiek vėliau sovietų policija konfiskavo visus Solženicyno rankraščius, o jį patį vertė gyventi bute, kuriame buvo įrengti mikrofonai kiekvienam pasikalbėjimui registruoti. Pravdos redaktorius V. M. Zimianin paskelbė, kad Solženicynas yra "nenormalus", kad jis yra "šizofrenikas". Be to, komunistų partijai ištikimi literatai skelbė, kad Solženicynas nesąs rusas, bet žydus, kurio protėviai savo laikui besivadinę Solženiceriai. Medvedevas tvirtina, kad visa tai yra melas, kaip yra melaginos žinios, kad rašytojas turįs vėžį. Jis tikrai kelia viešumon komunistų primetose santvarkoje piliuojančius vėžius, bet jis pats yra dar sveikas, stiprus ir pasiryžęs kovoti prieš komunistų primetą prievartą visai rusų tautai. Jis jau praleido 11 metų sovietų prievartos darbo stovyklose, jis nebijo ir daugiau kančių.

Verta pastebėti, kad Žores Medvedevo tėvas, Stalino išsiustas, mirė komunistinio prievartos darbo stovykloje. Knygos autorius yra biologas. Jis pasipriešino T. D. Lysenkos primetamai partijos linijai biologijos moksle, vėliau jis buvo priešingas partijos linijai bet kurioje mokslo šakoje. Už drąsą pačiame universitete pasipriešinti partinei linijai, Žores Medvedevas buvo paskelbtas silpnapročiu ir įmestas į beprotnamį. Bet visame krašte kilo protestai. Sovietų valdžia, palaikiusi jį 19 dienų beprotnamyje, išleido. Jis buvo išleistas į Angliją kelioms paskaitoms paskaityti, o kai išvažiavo, tai sovietų valdžia jam atėmė pilietybę. Dabar jis kelia viešumon, kas dėjos ir dedasi sovietų aukštesnėse mokyklose dabartiniu metu.

Žores Medvedevas gerai pažįsta rašytoją Solženicyną. Medvedevas yra įsitikinęs, kad Rusijoje ir rusų okupuotose srityse pasipriešinimas partijos sauvalei kiekvieną dieną didėja, kovoti už piliečių teises pasiryžusių žmonių skaičius Rusijoje auga.

Tai buvo biaužiausio smurto aktas prieš Lietuvą, nežinomas diplomatijos istorijoje: kad tai reikėd atvirą pasikeitimą (Lietuvos, kaip valstybės, suverenitetą ir Lietuvos rusiką okupaciją, negalėjo būti jokios abejonės! Tik defetistai ir silpnapročiai to negalėjo suprasti!

Sveikai, logiškai ir valstybiškai galvojant, ultimatus turėjo būti atmetas ir turėjo būti buvę panaudotos visos galimos valstybės priemonės gynimuisi! Reikėjo ginti savo tautos garbę ir laisvę! Nes tas laisvės nevertas, kas negina jos!

Deja, įvyko kitaip, net ir eiliniam lietuviui visai nesuprantamos staigmenos!

Mūsų tuolaikinė Lietuvos Vyriausybė, su aukštosios karinio vadovybės pritarimu, priėmė raudonosios Maskvos ultimatumą. Atseit, be šūvio kapituliavo!

Turėjome ir gerai organizuotą, gerai aprūdytą ir gerai organizuotą, daug kainavusią, mūsų kariuomenę... kuriam tikslui? Paradams?!

Kodėl nebuvo duotas įsakymas kariuomenei vykdyti savo priešaiikinį įsipareigojimą — ginti tautos laisvę? Ar dėlto, kad perspektyvos laimėti kovą buvo menkos?!

Čia reikia sutikti su kun. Fel. Jucevičiaus nuomone dėl tos 1940 metų birželio mėn. 15 dienos bolševikų invazijos į Lietuvą: "Viena tik reikėjo laisvę ginti, ją ginti nors savaitę, nors dieną, nors valandą ("Ai da" Nr. 4 ir 1967 m.: "Tarp mirties ir mito")!

Tai tikrai negincijama tiesa! Bet mūsų Lietuvos vadai tada nebuvo tinkamoj aukštumo, kritiškam momentui atėjus, nedrįso pavoju pažūrėti tiesiai į akis, ir padaryti drąsų teisingą sprendimą. Pasidavimas agresoriui be pasipriešinimo, leidimas pigiai okupuoti visą šalį, užsidėti sau vergijos pančius, — mūsų vadų buvo papildyta didžiausia gėda, dar nežinoma Lietuvos istorijos begyje! Ir tragiškos viso to pasekmės!!

(Ne šio rašinio ribose yra leisti toliau ir jau mums gerai žinomas to Lietuvos likimą užantspaudavusio sprendimo smulkmenas, tą sprendimą nulėmusių autorių politinį pasimetimą. Apie tai gal teks atskirai pasisakyti. J. V.)

Ir taip 1940 metais birželio 15 dieną visą Lietuvą užliejo raudonasis tvas. Virš 250.000 Maskvos rondonarmiečių rusų užplūdo mūsų šalį. Lietuviai kad buvo dar šešis Nepriklausomybės laikais. Visur madingos, pateko komunistinės tės linksmi, rodos besišypsantys

tys veidai, kas aiškiai matė, kad sukilimo dėka gyvenimas pasisuko vėl laimingam kryptin! Visur jautėsi bendras pasitenkinimas, neslepiamas entuziazmas, išsilaisvinus iš rusiškos barbarų vergijos. Gyvenimas buvo atgijęs, tarsi suvitus pirmiems pavasario saulės spinduliams!

Laisvės Alejos kavinėse ir restoranuose, kauniečių "randez - vous" vietovėse, kaip kad "Monika", "Konradas", ir net sena "božgraika", buvo pilna žmonių, besidalinančių pastarųjų dienų išpuždžiais.

Tarp kitko, mieste teko susitikti ir keletą pažįstamų ir prietelių. Ypač man buvo labai maloni staigmena, tiesiog idomus supuolimas, kai toj pat 18 dienomis apie 40000 lietuvių paspėjo iš anksto pasitraukti į vakarus, išvengė vergijos jungo, kad laisvame pasaulyje galėtų tęsti kovą už Lietuvos išsilaisvinimą iš rusiško komunistinio bado priepaudo.

Įsitvirtinęs Lietuvoje okupuojantis visomis priemonėmis pradėjo naikinti lietuvių tautą. 1941 metais birželio mėn. 14 — 18 dienomis apie 40000 lietuvių įvairaus amžiaus, vyrų, moterų ir vaikų, pagal iš anksto sudarytus sąrašus, bestiališku žiaurumu buvo deportuoti iš Lietuvos. Maskvos budeliai samoninai panaudojo biaužiausias transporto priemones. Žmonių buvo sugrūsti kaip silkės į gyvulinius vagonus, be oro, be maisto, be jokių sanitarijų ir higienos priemonių. Ne nuo stabu dėlto, kad daugelis mirė iš bado, ar užtroško pakeliui, jau deportacijos metu. Vergų stovyklose Sibire juos išskirstė, — vaikus atskyrė nuo tėvų, vyrus nuo žmonių. Tai negirdėtos pasaulyje priemonės, panaudotos sužvėrėjusių komunistų gaujų!

Bet tai buvo tik pradžia. Pagal surastus vėliau planus ir sąrašus, Maskvos budeliai buvo pasirodę išvežti iš Lietuvos, deportuoti į Sibirą, išviso virš 700.000 lietuvių. Tai yra beveik trečdalis visos Lietuvos gyventojų! Tą judosišką Maskvos planą sutrukdė vokiečių pradėtas "Barbarossa" žygis, karas prieš rusus ir Lietuvos sukilimas birželio mėn. 23 dieną 1941 metų, priverstes okupantą galvotrukčiais nešdintis iš Lietuvos, jam net nespėjus sunaikinti visus jį inkriminuojančius dokumentus.

Likimo buvo lemta, kad šių eilučių autoriui pasitaikė atsirasti Kaune, tame Lietuvos sukilimo centre, jau birželio mėn. 25, 26 dienomis, taigi į trečią dieną po to lemtingo sukilimo, kai Lietuva tapo vėl laisva ir Nepriklausoma Valstybe!

Išorių vietos sąlygų staigus pasikeitimas buvo ryškiai pastebimas visoj aplinkumoj. Niekieno nevaržomas miesto gyvenimas atrodė pilnu tempu vėl elia pirmyn... Laisvės Aleja vėl pilna žmonių, kaip užplūdo mūsų šalį. Lietuviai kad buvo dar šešis Nepriklausomybės laikais. Visur madingos, pateko komunistinės tės linksmi, rodos besišypsantys

Solženicynas kenkia Kremliaus valdovams

Aleksandro Solženicyno prieš penkis metus parašyta ir prieš pačius naujus metus Paryžiuje išleista knyga "Gulago archipelagas" labai smarkiai pakenkė dabartiniams Kremliaus valdovams. Sovietų valdžia ir galingas rusiškas saugumas buvo labai gerai informuotas apie šią Solženicyno knygą. Kremliaus valdovai žinojo, kad vienas estas rengiasi Paryžiuje išleisti pirmą tos knygos laidą. Jis bandė knygos išleidimą sustabdyti, patį autorių gerokai pagasdinti ir imtis priemonių prieš Paryžiaus leidėją, bet grasinimai knygos leidimo nesustabdė. Išėjo ne tik rusiška laida, bet jau rušiomais ir verstinės laidos.

Pirmomis dienomis sovietų valdžia planavo ignoruoti šios knygos pasirodymą. Sovietų imperijos vergams ji nieko neprasitarė. Net autoriaus teises tvarkančios įstaigos pirmininko Pankino grasinimai buvo talkomi tikta užsieniečiams. Kremliaus valdovai manė, kad tuo reikaldas gali kartais ir pasibaigti. Bet taip nebuvo. Sovietų spauda ir radijas nieko apie knygą nesakė, bet abi galingos amerikiečių radijo stotys rusams pranešė žinią apie išėjusią Solženicyno knygą ir padarė labai karčius komentarus apie knygoje minimus faktus. Visa Maskva sušuko apie Solženicyno knygą. Daugelis žinojo keliamus faktus ir liudininkų pareiškimus. Apie knygą gana tikslų žinių turėjo lietuviai, latviai, estai, gudai, o apie lenkus bei čekus kalbos negalėjo būti.

Sovietų spauda iki šios dienos plačiau apie knygą neparašė. Bet sovietų užsienio reikalų ministerijos įtakingiausias komentatorius ir Pravdos redaktorius Jurij Žukov per Maskvos radiją ir televiziją gerokai apibarė Solženicyną už tokį "Naujųjų Metų sveikinimą visai Sovietų Sąjungai". Žukovas tvirtino, kad blogesnio pasitaravimo Sovietų Sąjungai niekas negalėjęs padaryti. Jam atrodė, kad Solženicynui nevertė praeiti kelti. Jis tvirtina, kad stalinizmą rusai jau pasmerkė prieš 20 metų. Pasmerkė ir užmiršo, o Solženicynas tokio dalyko užmiršti nebegali. Sovietų televizijoj Žukovas tvirtino, kad jis gavęs labai daug laišku iš įvairių sovietų gyventojų. Jie yra pasipiktinę tokio Solženicyno elgesiu ir reikalauja jį nubausti. Kelis tokius laiškus Žukovas net perskaitė, bet netrukus pabrėžė, kad vargu sovietų valdžia bausianti Solženicyną, nes ji nenorinti iš jo padaryti kankinio.

Žukovas tvirtina, kad stalinizmas Sovietų Sąjungoje buvo pasmerkias ir užmiršias, bet kitaip galvoja Rusijoje gyvenantieji mokslininkai, drįstantieji realybei pažūrėti į akis. Beveik kartu su Solženicyno knygos pasi-

VOITECHAS ZAMAROVSKIS

HETITAI

71.

Nereikia manyti, kad hetitai atėję į šalį, kuri tapo jų naująja tėvyne ir jų kapu, nerado joje žmonių. Visų pirma, čia buvo įsikūrusios chatų gentys, davusios kraštui vardą, kurį hetitai paskui perėmė. Be to, čia gyveno daug kitų "protohetitinių" genčių, kurių rasės ir vardų mokslui kol kas nepavyko išaiškinti. (Visas jų palikimas tėra keramika: seniausioji, IV tūkst.

amžmečio, — juoda, gelsvai pilka arba raudona, puošta paprastu geometriniais raštais, ir vėlyvesnė, III tūkst. amžmečio pradžios, — glazūruota, išpiešta rausvai rudais linijiniais ornamentais, ir dar — kapai, kuriuose gulėjo susirietę dolichoketai ir mezokefalai.) Čia nemaža būta ir asirų pirklų kolonijų, kurių centrai, Kaneša, atrodė Groznas. Jos įsikūrė vėliausiai prie Sargono I, kurio kariuomenė tas sritis užėmė XXIV amžiuje prieš mūsų erą pradžioje. Kartu su hetitais — arba jų "bangų" protarpiais — čion atsikraustė ir kitos indoeuropiečių tautos, jų tarpe luviai, "antroji iš seniausių indoeuropiečių kilmės tautų" Mažojoje Azijoje. Prisminkime dar "aštuonias kalbas Bogackajos archyve", kuris atsirado mažiausiai 500 metų po to, kai atsikraustė paskutiniai hetitai ir matysite, kad Mažoji Azija buvo "tautų šiukšlynu" jau kur kas anksčiau, negu ją šitaip pavadino graikai.

Kaip hetitai užėmė tą šalį? Kaip jie užvaldė tą margą genčių mišinį ir sukūrė valstybę, kuri be abejonės, nebuvo tik nevirtas karinis administracinis junginys, panašus į Kiro arba Aleksandro Makedoniečio imperiją, bet valdino svarbų vaidmenį istorijoje net pusę tūkstantčio, t. y. ne trumpiau, negu Romos imperija?

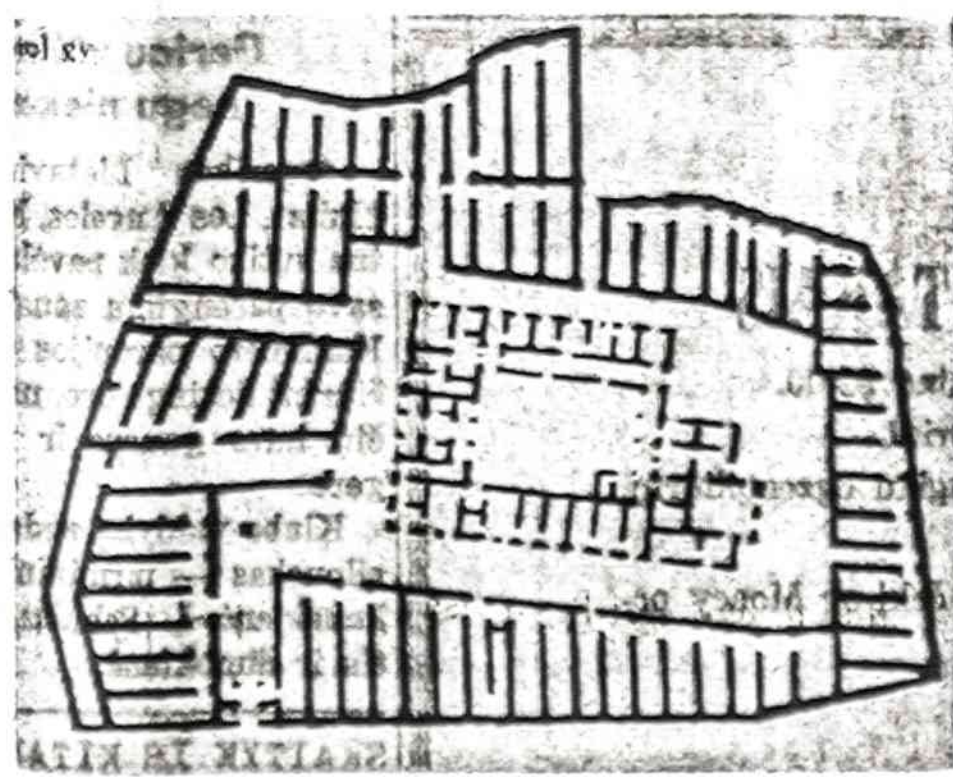
CHATUSO UŽKEIKIMAS IR IMPERIJOS ĮKURIMAS

Apie tai, kaip hetitai pradėjo kurtis

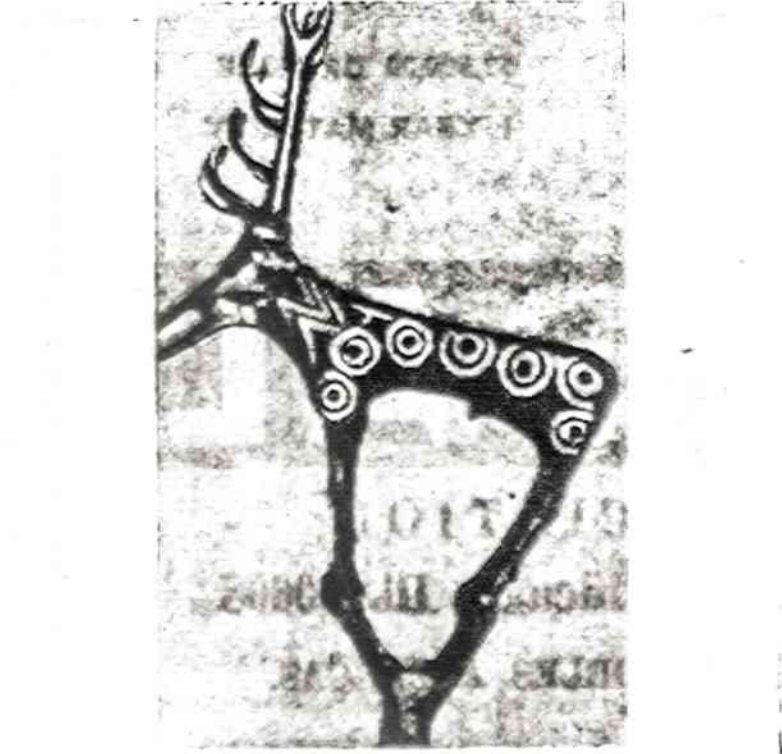
Mažojoje Azijoje, nieko konkretaus nežinome. Galime tik pasiguosti, kad ne kiek ne gausenės yra mūsų žinios, pavyzdžiui, kad ir apie slavų įsikūrimą dabartinėje Čekoslovakijoje. Bent kol kas. Bet būkime optimistai!

Iš archeologinių radinių galima spręsti viena, kad ikihetitiniai Mažosios Azijos gyventojai buvo negausūs ir stovėjo palyginti žemoje socialinio — ekonominio išvystymo pakopoje. Dar II tūkst. amžmečio prieš mūsų erą pabaigoje jie tebe gyveno pirmąkštemis bendruomenėmis, vos tepradedančiomis irti (Mesopotamijoje ir Egipte tuomet jau buvo išsivysčiusi vergovinė

santvarka). Jie mito iš medžioklės, gyvulininkystės ir primityvios žemdirbystės (to laikotarpio plūgo rasti nepavyko). Etniniu atžvilgiu nevienalytės gentys, dar nesusijungusios į ganių sąjungas, gyveno daugiausia izoliuotai. Tuo visai netenka stebėtis, turint galvoje mažą gyventojų tankumą ir aukštus kalnus, kurie kliudė palaikyti tarpusavio ryšius. Tad į tokią šalį įsibrovė hetitai, suorganizavę karines ganių sąjungas. Jie įsiskundė į šią šalį, kaip vanduo į sausą smėlį. Jai užimti, matyt, neprireikė didelių mūšių — bent jau hetitų šaltiniai, kurie paprastai neužmiršta karinės šlovės, jų nemini.

Chatuoso vyriausioji gyvenvietė. Aplink kulto pastatą išdėstyti sandėliai. Pagal Bittelį ir Naumaną.

Bronzinis elnas nuo hetitų karo vėliavos, iškastas Aladžia Hüyük. Priekiu prie seniausios — II tūkst. amžmečio prieš mūsų erą pradžios — hetitų meno pavyzdys.

Nors hetitų atėjimas į Mažąją Aziją skęsta priešistorinių laikų miglose, vis dėlto apie pirmosios hetitų valstybės susikūrimą turime daugiau informacijos, negu pavyzdžiui, apie Samo valstybę. Pirmasis hetitų valdovas, ne taip kaip čekų Pšemislais Artojas, buvo jau žmogus iš kūno ir kraujo, o mūsų žinios apie hetitų sostinę yra tūkstanteriopai gausenės už daugiau ar mažiau tikėtinius spėjimus apie Didžiausios Moravijos sostinę.

XX amžiaus prieš mūsų erą pabaigoje būsimosios Hetitų imperijos žemėje jau matome kelias stiprias hetitų gentis arba genties sąjungas, kurios kovoja dėl valdžios tiek tarpusavyje, tiek ir su galingiausiais senujų to krašto gyventojų gentimi — chatais. Jų gyvenimo ir politinės ypatybės centrai yra gerai įtvirtintos gyvenvietės, kurias jau galime pavadinti miestais. Svarbiausios hetitų centrai yra Nešo, Zalpos bei Kušaro miestai ir tvirtovės, esantys į pietus ir pietvakarius nuo didžiosios Kizil Irmako kilpos. Svarbiausias chatų centras yra Chatušas. Tų genčių vadai jau taip ryškiai išsiskiria iš eilinių bendruomenės narių masės, kad istoriniai dokumentai be sąvartimų tituluoja juos "karaliais". Iš jų galingiausias yra Kušaro karalius Anitas.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "Naujienas"

TELEF. PR 8-3223

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLAS LIGOS
2856 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

IR

DR. FANG C. LU

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Prima liginis pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA

Telef. 695-0533

Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisas: Hemlock 4-5849

Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, treči-
adieniais, šeštadieniais 9-11 val.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -

KRAUCELIUNAITE

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

6132 So. KEDZIE AVE.

Telef. WA 5-2670.

Neatsilepia — skambinti

471-0225.

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val.
ryto tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų.

ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Našas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS

Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiadien.
ir penktadien. 9-12 val. vak. Šeštadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

Prima liginis pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefon. GI 8-6195.

P. ŠLEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11.

2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Telef.: Prospect 6-5084

EVANGELIKŲ ADVENTAS

Kiekvienais metais, adventui baigiantis, Vidurio Vokietijos lietuviai evangelikai susitinka susikaupti religijai ir pabendrauti lietuviškoje aplinkoje. Tokios santalkos kukliai vadinamos kavutėmis, nes jos vyksta paprastai popiet prie puoduko kavos. Jas ruošia Vasario 16 gimnazijos evangelikų tikiybės mokytojas ir Evangelikų jaunimo ratelio vadovas Fricas Skėrys.

Gruodžio 16 d. Vasario 16 gimnazijos valgyklos salėje ir šiomet susitiko apie 50 lietuvių evangelikų bei jų svečių. Dvasinio susitelkimo nuotakai sudaryti labai padėjo šventikai papuošti stalai su uždegtomis žvakėmis, kvapniai garuojančia kava ir įvairių rūšių

pyragaičiais. Eglutės taip pat netrūko. 14 val. pobūvį pradėjo jo šeimininkas mokyt. Fr. Skėrys, primindamas, jog praėjusiais metais kartu buvo kun. Julius Stanaitis ir Vokietijos LB Romuvos apylinkės pirmininkas mokyt. Saliamonas Antanaitis. Šiandien jie yra kitame pasaulyje, kurio mes nepažįstame, bet į kurį visi keliaujame. Pakvietę prisiminti juos atsisvejojimu ir malda.

Visiems sustojus, mok. Fr. Skėrys meldėsi: "Viešpatie, Tu davei mums evang. kunigą Julijū Stanaitį ir vyr. gimnazijos mokytoją Saliamoną Antanaitį ir vėl juos atsiemei: pirmąjį — š. m. rugpjūčio 4 d., o antrąjį — spalio 15 d. Tebūnie pagarbintas Tavo vardas. Dėkojame Tau, kad per jų meilę ir supratimą, jų atsidavimą ir darbą Tu padėjai ne vienam mokslo šviesos išiekančiam jaunuoliui susirasti tinkamą gyvenimo kelią. Dėkojame Tau už jų ramų ir malonią širdį, draugišką dvasią ir teigiamą poziciją į gyvenimą. Viešpatie, Tu žinai, kaip jie abu mylėjo savo tautą ir jos žemę, kaip buvo atsidavę lietuviybės reikalui. Duok Dieve, kad jų pastangos išlaikyti išeivijoje mūsų tautos dvasinius turtus neliktų bergždžios". Malda baigė mokyt. Skėrys, prašydamas Dievo stiprybės ir vilties akivaizdoje visus laukiančius lemiamo žingsnio į amžinybę.

Eglutę uždegė pakviesti jaunimo atstovai: ateitininkų — Marina Normantaitė, skautų — Rainis Valiūnas, skaučių — Aldona Šadukytė, Evangelikų jaunimo ratelio — Romy Pėdaitė ir moksleivių komiteto pirmininkas Albertas Harneris. Jaukiai žvakutę šviesai pasklidus salėje, suskambėjo visų sutartinai giedama ir Bruno Dubausko akordeonu palydima "O džiugsminga, išganinga ta Kalėdų skaisti diena".

Šeimininkas pasveikino pirmą kartą evangelikų advento kavutėje dalyvaujančius gimnazijos direktorių V. Natkevičių, M. A., su poniu, antrą kartą atsilankantį garbės senjorą kun. A. Gelžinį, katal. kapelioną kun. J. Dėdina ir kt. Kalbėtojas pastebėjo, kad apie 10 kėdžių liko tuščios. Jas turėjo užimti svečiai neatytko, matyt, dėl draudimo sekmadieniais važiuoti automobiliais. Politinė padėtis visame pasaulyje esanti niūri. Valstybių vyrai nebepajėgia jos išnarplioti. Liekanti tik viena viltis — Dievas.

Garbės senjoras kun. A. Gelžinis iš Braunschweigo pasidžiaugė, kad po dviejų metų vėl gali būti kartu su lietuvišku jaunimu "mažonoje Lietuvoje", kaip pavadino Romuvą prieš dvejus metus šioje vietoje tarusį žodį neseniai iš Lietuvos atvykusį vieną kalbėtoją. Ne savo teritorija ši vieta yra mums mažąja tėvyne, bet savo dvasia. Romuvos gyvenimams sunku suprasti, kaip nuo lietuvių atskirtam tautiečiui malonu pabūti tarp savų žmonių.

Toliau kalbėtojas dėstė religines mintis. Anot jo, žmonės prieš Kristų nežinojo, kas yra pasigailėjimas ar užuojauta. Kai arenoje būdavo žudomi beginkliai, žiūrovai džiugavo ir plojo. Kristus skelbė meilę ir pasigailėjimą. Jis mokė, kad nereikia džiaugtis iš artimo nelaimės, o stengtis jam padėti. Dargelis papriestaraus, nurodys, jog Kristus pasaulio nepakeitė. Vyresnieji prisimena du labai žiaurūs pasaulinius karus, veikusių ir dar kai kur tebeveikiančius kacetulus, vykusius ir tebevyksiančius kitokius masinius kankinimus bei žudymus. Kalbėtojas priestaravo tokiems potencialiems priestarautojams, teig-

damas, jog karas — tai visiškas žmogaus žemumų ir žemumų žemumų. Karas — tai visiškas žmogaus žemumų ir žemumų žemumų. Karas — tai visiškas žmogaus žemumų ir žemumų žemumų.

Toliau kalbėtojas dėstė religines mintis. Anot jo, žmonės prieš Kristų nežinojo, kas yra pasigailėjimas ar užuojauta. Kai arenoje būdavo žudomi beginkliai, žiūrovai džiugavo ir plojo. Kristus skelbė meilę ir pasigailėjimą. Jis mokė, kad nereikia džiaugtis iš artimo nelaimės, o stengtis jam padėti. Dargelis papriestaraus, nurodys, jog Kristus pasaulio nepakeitė. Vyresnieji prisimena du labai žiaurūs pasaulinius karus, veikusių ir dar kai kur tebeveikiančius kacetulus, vykusius ir tebevyksiančius kitokius masinius kankinimus bei žudymus. Kalbėtojas priestaravo tokiems potencialiems priestarautojams, teig-

damas, jog karas — tai visiškas žmogaus žemumų ir žemumų žemumų. Karas — tai visiškas žmogaus žemumų ir žemumų žemumų. Karas — tai visiškas žmogaus žemumų ir žemumų žemumų.

Toliau kalbėtojas dėstė religines mintis. Anot jo, žmonės prieš Kristų nežinojo, kas yra pasigailėjimas ar užuojauta. Kai arenoje būdavo žudomi beginkliai, žiūrovai džiugavo ir plojo. Kristus skelbė meilę ir pasigailėjimą. Jis mokė, kad nereikia džiaugtis iš artimo nelaimės, o stengtis jam padėti. Dargelis papriestaraus, nurodys, jog Kristus pasaulio nepakeitė. Vyresnieji prisimena du labai žiaurūs pasaulinius karus, veikusių ir dar kai kur tebeveikiančius kacetulus, vykusius ir tebevyksiančius kitokius masinius kankinimus bei žudymus. Kalbėtojas priestaravo tokiems potencialiems priestarautojams, teig-

damas, jog karas — tai visiškas žmogaus žemumų ir žemumų žemumų. Karas — tai visiškas žmogaus žemumų ir žemumų žemumų. Karas — tai visiškas žmogaus žemumų ir žemumų žemumų.

Toliau kalbėtojas dėstė religines mintis. Anot jo, žmonės prieš Kristų nežinojo, kas yra pasigailėjimas ar užuojauta. Kai arenoje būdavo žudomi beginkliai, žiūrovai džiugavo ir plojo. Kristus skelbė meilę ir pasigailėjimą. Jis mokė, kad nereikia džiaugtis iš artimo nelaimės, o stengtis jam padėti. Dargelis papriestaraus, nurodys, jog Kristus pasaulio nepakeitė. Vyresnieji prisimena du labai žiaurūs pasaulinius karus, veikusių ir dar kai kur tebeveikiančius kacetulus, vykusius ir tebevyksiančius kitokius masinius kankinimus bei žudymus. Kalbėtojas priestaravo tokiems potencialiems priestarautojams, teig-

damas, jog karas — tai visiškas žmogaus žemumų ir žemumų žemumų. Karas — tai visiškas žmogaus žemumų ir žemumų žemumų. Karas — tai visiškas žmogaus žemumų ir žemumų žemumų.

Toliau kalbėtojas dėstė religines mintis. Anot jo, žmonės prieš Kristų nežinojo, kas yra pasigailėjimas ar užuojauta. Kai arenoje būdavo žudomi beginkliai, žiūrovai džiugavo ir plojo. Kristus skelbė meilę ir pasigailėjimą. Jis mokė, kad nereikia džiaugtis iš artimo nelaimės, o stengtis jam padėti. Dargelis papriestaraus, nurodys, jog Kristus pasaulio nepakeitė. Vyresnieji prisimena du labai žiaurūs pasaulinius karus, veikusių ir dar kai kur tebeveikiančius kacetulus, vykusius ir tebevyksiančius kitokius masinius kankinimus bei žudymus. Kalbėtojas priestaravo tokiems potencialiems priestarautojams, teig-

damas, jog karas — tai visiškas žmogaus žemumų ir žemumų žemumų. Karas — tai visiškas žmogaus žemumų ir žemumų žemumų. Karas — tai visiškas žmogaus žemumų ir žemumų žemumų.

Toliau kalbėtojas dėstė religines mintis. Anot jo, žmonės prieš Kristų nežinojo, kas yra pasigailėjimas ar užuojauta. Kai arenoje būdavo žudomi beginkliai, žiūrovai džiugavo ir plojo. Kristus skelbė meilę ir pasigailėjimą. Jis mokė, kad nereikia džiaugtis iš artimo nelaimės, o stengtis jam padėti. Dargelis papriestaraus, nurodys, jog Kristus pasaulio nepakeitė. Vyresnieji prisimena du labai žiaurūs pasaulinius karus, veikusių ir dar kai kur tebeveikiančius kacetulus, vykusius ir tebevyksiančius kitokius masinius kankinimus bei žudymus. Kalbėtojas priestaravo tokiems potencialiems priestarautojams, teig-

St. Louis moterų kėlinio futbol žaidėjos susidūrė aikštėje, o sviedinys nuriudėjo savo keliu.

damas, jog karus sukėlė ir žudynes vykdė ne krikščionys. Galėjo būti jie pakrikštyti, bet neturėjo nė trupučio krikščioniškos dvasios. Oficialus krikščionis ir krikščionio vardo nešiojimas nepadažo žmonių geresniais. Todėl stenkimės persikristi Kristaus skelbtu mokslu ir ne tik vardu, bet ir dvasia ir darbais būti krikščionimis. Baigdamas pasidžiaugė, kad tuose namuose viešpatauja lietuviškas broliškumas. Kvietė visus, ypač jaunimą, laikyti tėvų kalbos ir tikiybės, o tada ir Dievas padės.

Dalyvis

Inflacija

Jungtinių Tautų Ekonominės Komisijos Europai pranešimu, Jugoslavijoje tarp 1970 ir 1973 metų inflacija buvo didžiausia Europoje — 62 nuosimčiai. Paskui sekė Ispanija su 35, Didž. Britanija 30, Olandija 27, Italija 25; Norvegija, Šveicarija ir Prancūzija 22, Austrija ir Vakarų Vokietija 20, Belgija 19 nuosimčių. Sovietų bloko valstybės tuo klausimu jokių žinių nedavė.

ĮŠAIŠKINTA VIENA ARCHIMEDO PASLAPTIS

Pagal padavimą, didysis senovės Graikijos matematikas ir inžinierius, gyvenęs VIII amityje prieš mūsų erą Sirakūzų mieste, dabartinės Sicilijos pakraštyje, keletą kartų paslaptingu būdu padegė romėnų galeras, apsupusias iš jūros jo gimtąjį miestą.

Atrado, kad tą graiko — genijaus paslaptį bus atskleidęs šiuolaikinis jo tautietis, inžinierius — elektrikas Joanisas Sakasas.

Jam sukėlė mintį, kad Sirakūzų apgynimui Archimedas panaudodavo sistemą įgaubtų varinių veidrodžių, kuriais nukreipdavo — sukoncentruotus saulės spindulius į senovės romėnų laivus.

Bandymas padarytas Skaramangos karo laivyno bazėje, esančioje netoli Atėnų miesto, tai visiškai patvirtino.

Tam buvo specialiai pastatyta senovės romėnų pavyzdžio laivas. Keletas dešimčių jūrininkų stovėjo išsirikiavę jūros pakrašty su pailgos formos 5 pėdų veidrodžiais.

Po kelių sekundžių, kai koncentruotas saulės spindulys, nukreiptas į plaukiantį laivą, pasiekė jo bortą, medis pradėjo rūsti, o už dviejų minučių užsidegė ir liepsnojo.

Daktaras Sakasas pareiškė, kad Archimedas veikęs daug palankesniais sąlygomis, nes senovės romėnų laivų statybai naudojo kėdro medį, kuris daug lengviau užsidega nei medžiaga panaudota pastatyti laivo — makėto šiam bandymui.

Vertė R. S.

Milicininkų kategorijos

Lenkų Dziennik Związkowy pateikia informaciją apie milicijos (MO) funkcionierių kategorijas dabartinėje (komunistų valdomoje) Lenkijoje. Tokių funkcionierių esančių trys kategorijos, būtent:

1. Milicininkai su trimis juostelėmis antpeityje: tai funkcionierius, mokantis rašyti, skaityti ir telefonuoti.

2. Milicininkas su dviem juostelėmis, tai funkcionierius, mokantis rašyti ir skaityti.

3. Milicininkas su viena juostele: funkcionierius, žinantis tik kolegą, kurs moka skaityti, rašyti ir telefonuoti.

— Koks skirtumas tarp kapitalistinių ir komunistinių pasakų?

— Kapitalistinės pasakos visada prasideda žodžiais "Kitą kartą buvo...", o komunistinės — "ateityje bus"...

— Kodėl lenkai mėgsta Sovietų Sąjungą?

— Dėl to, kad džiaugiasi, turėdami buferinę valstybę tarp savęs ir Kinijos.

KAZIO ŠKIRPOS KNYGOS BELAUKIANT

(Atkelta iš 4 psl.)

atsikūrimo faktą ir sužadintus visos mūsų tautos jėgas, krašte ir užsieniuose, nepaliaujamai siekti Laisvos ir Nepriklausomos Lietuvos Valstybės idealo, nepareinamai nuo to, kaip santykiai tarp kitų valstybių, nuo kurių to idealo realizavimas gali irgi priklausyti, besivystyti, mums palankesne linkme, ar dar ilgiau liktu tokiais, kokiais matome šandien, vis labiau ir labiau supainiojamus tariamos "atoslūgio (detent) politikos!"

Pirmojo Lietuvos kūrėjo — savanorio, pulk. K. Škirpos parašytas, laukiamas veikalas "Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti", be abejo, bus vienas svarbiausių istorinių dokumentų, tarp tampriai susijusių su mūsų tautos likimu.

Lietuvos kūrėjų — savanorių Sąjunga išeivijoje, su centru Čikagoje, manau, kaip jai ir pridera, turėtų imtis tą savo Pirmojo savanorio knygą — plačiai paskleisti mūsų visuomenės tarpe, o gal būtų — turėtų pasirūpinti ją išleisti dar ir į svetimas kalbas.

(Pabaiga)

Susirinkimų PRANEŠIMAI

Lietuvių Moterų Draugijos Apšvietos metinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 13 dieną 2 val. popiet 714 W. 31 St. Nares prašomos laiku atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti, o taip pat laikas užsimokėti narių mokesčius. Po susirinkimo bus vaišės. Rožė Didžiulienė, rašt.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Kas prietelis, tas myli visuomet ir suspaudimė pasirodo esąs brolis". Pat. 17:17.

Jei kas myli tik tada, kai mano turėti sau naudos, tas neturi tikrosios meilės. Jei kas myli ir yra brolis tik gerovėje, o apleidžia savo draugą persėkiojimuose ir nelaimėje, tas dar nėra pažinęs tikrosios meilės, bet tikrenybėje yra saumylis, turįs tik pasaulinės meilės. Dievas juk parodė mums savo meilę duosumu, didėleimi išlaidomis. Jis išlaivino mus iš nuodėmės lyg iš kalėjimo ir davė mums progos patapti jo vaikais, kaip parašyta: "O kas jį priėmė, tiems jis davė galios būti Dievo vaikais, būtent tiems, kurie tiki į jo vardą". Jono 1:12.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINŲ VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 65th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virgini 7-6672

ALTAS KVIETIA TALKON

Brangūs Kovotojai dėl Lietuvos Laisvės,

Zinodami Jūsų pasiūlymus išryškinti svarbesnius planus, Lietuvos reikalams ir aukštai kad tai būtų dar didesnis pasiekimas visiems siekti bendro tikslo — Lietuvos laisvės. Informacijų srityje ALTAI suteikia taktinį ir laisvės kovos planus ir prašyti taktikos.

ALTos centro valdyba yra nusistatę pagyvinti informaciją spaudoje, radijo stotyje ir organizacijose iškeliant Lietuvos laisvės kovos planus, atsiminti pasiekimus, laimėjimus, apie ypatingesnius

Žiemos vaizdas prie Atlanto Brooklyne.

Washingtono pareigūnų atsiųstus laiškus, apie Jūsų miesto spaudoje, radijoje, televizijoje pasirodžiusias lietuviams svarbesnes žinias, atsiunčiant atitinkamas iškarpas. Žodžiu, siųskite visą galimą informaciją medžiagą apie žymesnius įvykius, pasireiškusius Lietuvos reikalais, kad mes tą medžiagą galėtume reguliariau ALTOs biuleteniuose perteikti lietuviškai spaudai ir radijo valandėlėms. Žinoma, venkite smulkių korespondencijų, parengimų aprašymų, kas paprastai siunčiama artimesnei spaudai tiesiog. Informuokite mus apie stambesnius dalykus, nuo pasidžiaugę galėtume plačiau paskleisti. Nepamirškite atsiųsti ir patikimų žinių, gautų laiškais iš Lietuvos ar sužinotų iš tikrą atvaizdų.

Lietuvos laisvinimo reikalas yra taip svarbus, kad tam turime sumobilizuoti kuo gausiau jėgų, ypač jau dabar turime mūsų šios informacijos centruose. Todėl Jūs labai prašome nedelsiant atsiųsti vardus, adresus tų lietuvių kilmės asmenų, kurie jau dirba amerikiečių laikraščiuose ir žurnaluose redakcijose, radijo ir televizijos programų sudaryme. Mes norime su jais užmegsti ryšį, perteikti informaciją, kad jie galėtų daugiau pasitarnauti Lietuvos laisvinimo reikalui.

Savo tarpe jau turime gabių, išsivijusių išėjusių aukštųjų mokslus intelektualų, kurie galėtų pasirodyti su paskaitomis amerikiečių tarpe. Pavestumėte kokiam energingam asmeniui, kad juos Jūsų kolonijoje sutelktų ir kalbėtųjų klubą, apie kuriuos būtų painformuota amerikiečių spauda ir organizacijos, radijas, televizija kvieštis kalbėti pavergtų tautų, Europos likimo, Sovietų Sąjungos ir panašiais klausimais. Tokių paskaitininkų pavardes ir adresus malonėkite pranešti mums, kad čia sudarytume tų paskaitininkų grupę galėtume pranešti amerikiečių visuomenei ir kitoms mums artimesnėms etninėms grupėms.

Zinodami Jūsų uolumą visuose Lietuva liečiančiuose reikaluose, iš anksto Jums už tą bendradarbiavimą dėkojame.

Su geriausiais linkėjimais,
Dr. Vladas Simaitis
ALT Sekretorius

Brutalumas

Chicagoje labai madoje kalbėti ir rašyti apie policijos brutalumą. Kad tai yra tik viena medalių pusė rodo tūlo Francis S. Fenton laiškas Chicago Tribune, kuriame rašoma: "Brutalumas yra rimto susirūpinimo reikalas ir policininkai turėtų būti nuo jo apsaugoti; vien praeitais metais buvo nužudyti 126 policininkai, o užpaučiais me-

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

FACTORY — GENERAL

Well established company with excellent fringe benefits needs reliable men and women for general factory and as trainees on various paper converting equipment.

FIRST AND SECOND SHIFT

See Mr. BUCHMAN

NATIONAL BLANK BOOK COMPANY

7609 INDUSTRIAL DRIVE.

FOREST PARK, ILL.

An Equal Opportunity Employer

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMAS didelis miegamasis kambarys vyrai. Gali naudotis virtuve, 906 No. Rockwell St. Tel. 489-6875 po 5 val. vak.

ISNUOMOJAMAS 4 kambarių apšildomas butas 1 ar 2 suaugusiems už 140 dol. Marquette Parke. Tel. WA 5-0413.

ISNUOMOJAMI 2 KAMBARIAI rūšyje, naujame name, grindų šiluma, sausas. Skambinti 471-2372.

BRIGHTON PARK
4 room heated apartment — adults only. Vicinity 45th and Western. Call 448-7675.

6 ROOM FLAT
FOR RENT.
3 bedrooms. Newly decorated. 2nd floor. Adults only. No pets. 1000 North 5700 West. \$140 plus heat. 287-3229

Nustojus rūkyti plaučiai atsigauna

Jei esi per šiuos Naujus Metus prisidėjęs mesti rūkyti, perskaityk kas žemiau parašyta:

Dėl cigarečių kaltės kasmet Amerikoje miršta po 300,000 žmonių. Miršta nuo plaučių vėžio, nuo kroniško bronchito (gerklės ligos), emfizemos, koronarinių arterijų užsikimšimo, nuo angina pectoris, nuo gurnos, gerklės, esofago, pūslės ir kt. rūšių vėžio.

Rūkymas yra tiek stiprus įprotis, kad daugelis rūkiojų daktaro ar kurio artimo žmogaus perspėti teisinasi, jog nebėsa prasmės mesti rūkyti, kadangi nebėsa vilties, o mirti esą reiks kiek anksčiau ar vėliau. Tačiau savijudžiams gerą naujieną paskelbė East Orange, N. J., veteranų ligoninės daktarai, būtent kad metus rūkyti, plaučiai su laiku atsigauna ir pasitaiso.

Daugelis nemeta rūkyti bijodami, kad metus rūkyti pradės storėti, ir tai yra tiesa, patvirtina Dr. Neil Solomon. Per pirmuosius 3 mėnesius po cigarečių išsivadėjimo žmogus normaliai pasunkėja 10 nuosimėjų, pirmieji trys mėnesiai yra organizmo "persiorientavimo" metas. Išvengti to pasunkėjimo reikia arba keisti dietą sumažinant kalorijų kiekius bent 10 nuosimėjų arba vartoti kasdien tokią minkštą, kuri padeda išlaikyti pagiedaujimą svorį.

— Ar komunizmo sistema gali būti įvesta viename krašte?
— Taip, gali, bet tada geriau kitame krašte įgyventi.

TRUMPAI

Juozas Butkus, Kamloops, BC, Canada, kartu su 6 dol. auka atsiuntė gerus linkėjimus. Ta proga jis rašo: "Prieš 55 metus įstojau į Lietuvos kariuomenės 1-mą artilerijos pulką 4-tą bateriją. Jai vadovavo Matas Pečiūlonis. Jį mylėjome ne tik mes, bet ir pėstininkai, kurie jį vadindavo Perkūno diedu. Kai būdavo mes pasirodom pirmose fronto linijose, tai jie jau žinodavo, kad komunistų skarmalčiai gaus į kailį. Su šiais atsiminimais ruošiuosi švęsti Vasario 16 Lietuvos šventę, nors man lapkričio 3 suėjo 71 metai".

— L. Vaštokas, Toronto, Ont., Canada, pratešdamas prenumeratą, savo sveikinimus visiems bendradarbiams ir linkėjimus Naujienoms palydėjo 11 dol.

auka, kad jos ir toliau būtų visų lietuvių laikraščiu, kad nesvyruodamos eitų garbingu keliu nepataikaujant Lietuvos ir jos žmonių pavergėjams, o jungtų visas demokratines lietuvių išsivijos jėgas bendram darbui ir visų lietuvių naudai.

Jurgis Bakšas iš Marquette Parko apylinkės atsiuntė 6 dol. vaju ir tarp kitko rašo: "Gėriuosi Naujienomis, kad jos kovoją prieš mūsų krašto ir žmonių pavergėją komunizmą, o taip pat nieko neslepdamas parodo vietos lietuvių klaidas, ypatingai tyčia ir apgalvotai daromas. Naujienose gali pareikšti savo mintis visi, nes jį yra visų demokratių lietuvių laikraštis. Daugelis giria Naujienas, bet vis dar neužsisako. Todėl planuoju vaju proga siūlau įdėti šį keturėlį:

Reikalau tolyn tęsimas — Tai blogiausias įpratimas. Reikia šandien, o ne ryt Naujienas užsisakyti.

Ponia Rožė Mačernis iš Marquette Parko apylinkės, pratešdama prenumeratą, kartu su gerais linkėjimais atsiuntė 6 dol. Vajaus komisija nuosirdžiai dėkoja visiems rėmėjams už aukas ir gražius laiškus, platintojams už pastangas, o naujienoms skaitytojams už dėmesį ir gerą pavyzdį. Visi skaitytojai yra prašomi remti Naujienas ir jas platinti, darant pastangas rasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuvių yra kviečiami atkreipti savo dėmesį į Naujienas ir jų pastangas būti naudingoms išsivijai taip pat pavergtai Lietuvai, vienijant visas demokratines jėgas pastangoms dėl laisvės atgavimo, ir prisidėti prie šių tikslų, užsisakant šį dienraštį.

Amerikos Lietuvių Taryba, remdama lietuvišką spaudą, kartu su gerais linkėjimais Naujų Metų proga, atsiuntė auką. Naujienų vadovybė nuosirdžiai dėkoja ALTO valdybai ir visoms organizacijoms, sudarančioms tą Amerikos lietuvių atstovaujančią instituciją.

Vaclovas Prūsas, Berwyn, Ill., Naujienų bendradarbis, lankėsi redakcijoje pasikalbėti aktualiais reikalais ir domėjosi platinimo bei naujų skaitytojų

Pirmą sykį įvairūs lietuviškos muzikos rinkiniai — pramoginės, liaudies dainų, kaimo ir daug kitų randami 8-track stereo tape cartridges — \$6.95, ir cassettes — \$5.95. Pilnam sąrašui rašykite Anatole Productions, Inc., 5845 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. 60636. Tel. (312) 778-2100. (Pr.)

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavinimi

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavinimi

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAIS IR ŽEMAIŠIAMS MENESINIAMS IŠSIMOKĖJIMAMS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Čermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

FURNITURE AND FIXTURES

Baldai ir kiti įrenginiai

PARDUODAMI SALONO IR MIEGAMOJO KAMBARIŲ VARTOTI BALDAI. Tel. 436-1395.

vajaus eiga. Ta proga jis užsakė Naujienas 45 dienoms p. Antanui Dagui, gyv. Toronto mieste, kad jis galėtų gerai susipažinti su dienraščiu ir, jei patiks, taptų nuolatiniu skaitytoju.

AL. IR IGNAS

TAISOME VISOKIUS AUTOMOBILIUS

Greitas ir sąžiningas darbas, kaina nebrangi.

Tel. 778-9533 — TEXACO

58-tos ir Western Avenue kampas

PUSMEČIUI 52 DOLERIAI

(10/20/5/UM)

Pensininkams automobilių APDRAUDA

Amžius 62—80

J. BACEVIČIUS 778-2233

LIETUVIS

DAŽYTOJAS

4612 S. Paulina St.

(Town of Lake)

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.

Darbas garantuojamas.

Nuo 5 iki 8 val. vak.

skambinti YA 7-9107

STASYS ŠAKINIS

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: Republic 7-1941

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

D. MESIO

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.

Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm and Century Companies

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public.

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai.

pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

BUTŲ NUOMAVIMAS. IVAIRŲS DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI

AR PARDUOTI NAMĄ?

SUSISIEKITE SU

CONNIE DAGYS

FIRESIDE REALTY —

Tel. 585-2064

Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

ČIA NAMAI GERI

2 BUTŲ MŪRAS Marquette Parke. Moderni virtuvė, įrengtas beis-

mantas, naujas gazu šildymas, aliuminijaus langai, geležinė tvora, garažas. \$30,500.

MARQUETTE PARKE 7 kambarių

1½ aukšto namas su garažu, 30 pė-

dų lotas, 2 vonios. Gazu šildymas. \$19,500.

ARTI MŪSŲ VISU — modernus 12

m. mūras, įrengtas beismantas. Ga-

ražas. Karpetai. \$21,700.

MARQUETTE PARKE 1½ aukšto

namas. Vienas modernus butas su

3 miegamais ir kitas aukštai tinka

viens didelis arba 2 artimos šeimoms

gventi. \$21,500.

TVIRTAS APARTAMENTINIS MŪ-

RAS. Arti Kedzie — naujas blokas nuo

parko. Naujas gazu šildymas. Sva-

riai nudažytas. \$16,000 pajamų. Kal-

na \$69,000.

4 BUTŲ GRAŽUS MŪRAS arti

vienovyno. Naujas gazu šildymas.

Alum langai. Karpetai. 3 auto mū-

ro garažas. \$42,000.

PIATUS VERTINGAS LOTAS Mar-

quette Parke. Kaina \$9,900.

VALDIS

REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

NEPAPRASTAS PIRKINYS

Modernus bungalow tinka bet kur-

iai šeimai. Gerai sukurta Marquet-

te Parke. Tuot galima užimti. Su-

mažinta kaina visų kotūrų ir ver-

tės, kadangi reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St. (Prie Sacramento)

Tel. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irenu mieste ir užmiesty naujus ir

perstatu senus visu rūšių namo ap-

šildymo pečius, air-conditioning, van-

dens boilerius ir stogu rinas (gutters).

Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE

Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

PLUMBING & HEATING

Service 24 hours

10305 So. St. Louis

Tel. PR 9-2955

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nuda-

žomi. Darbas atliekamas sąžiningai

ir gerai, prityrusių darbininkų. Ka-

nos nebrangios.

3518-44 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5588

Anicetas Garbaciauskas, scv.

REMKITE TUOS RIZNIERIUS,

KURIE GARSINASI

"NAUJENOS"

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietas drobės viršelias kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS IŠPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakčiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaidas aprašytas kaip ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir kaip žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIU. Kelionės į Lietuvą išpodžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna turistų ir